Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 2-го МАРТА 1920. ЧИСЛО 27. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, MARCH 2, 1920. No. 27.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Україна.

(Кореспонденція Українського Пресового Бюра в Копенгазі, Данія).

„Гольбеґ Амтстіденде" з 31. грудня 1919 р. пише:

В якій мірі якийсь нарід є національною єдностю, се можна пізнати з того, в якій мірі виступають властивости його характеру і культури і в який спосіб він боронить свою єдність проти своїх національних ворогів. Нарід, котрий розуміє свято боронити свої національні традиції, які годяться з його розвитком, стоїть міцно яко нація і може бути певний, що всюди викличе симпатії до його боротьби за своє істнованнє.

Посеред народів колишньої російської держави істнують нації, котрі змагають до самостійности і вміють за те боротися. Се видко з прикладу довголітньої боротьби Українців. У колишній російській державі, де воля царя була законом для народів, ріжні нації були поставлені в ріжні умови істнування. Цілком природно, що якраз ті нації, які стояли найвище по культурі, були найбільше визискувані, щоб їх коштом утримувати велике число урядовців — частину великої поліційної державної машинерії. Українці завжди були для великих панів сіллю в оці. Ще перед 350 роками була тут розпочата твердою рукою русифікація, а проте український нарід стоїть нині яко здатна до життя нація, котра в боротьбі ще більше загартувалася.

Року 1690 було спалено всі видання українських релігійних книжок. Трийцять років пізнійше було заборонено друкувати щонебудь по українськи та була заведена цензура. Друкарні мали платити 1000 рублів кари, як що вони друкували книжки, не цілком згідні з великоросійською мовою. На кінци вісімнайцятого століття російська мова стала обовязковою в київській академії (Київ — столиця України).

Се мало такий наслідок, що велика частина української молодіжи виростала, не вміючи ні писати ні читати. А проте патріотичні почування не вмерли в народі. Надія на кращу будучність рідного краю живе ще й нині, і в сій надії український нарід боровся проти большевиків.

Один з найбільших українських поетів сказав, що коли би палець Божий пошукав по українській землі, то не знайшов би місця, якого не полляла народня кров. Так, богато української крови пролилося в боротьбі за рідний край, і нині український нарід таксамо хоче або вмерти, або перемогти.

Можна щиро бажати, щоб та неправда, яка нині панує в Европі, уступила місце переконанню, що нарід не може вмерти, коли він сам того не хоче. Тоді Україна на рівні з иншими дістане вінець переможця. Один український поет сказав, що він бажає собі від Бога: „Дай мені Україну в небі"; але український нарід заслугує мати Україну тут на земли.

(Повисша стаття закінчуеть ся українською народньою піснею „Стоїть явір над водою", в перекладі на данську мову, зробленім відомим данським поетом Тором Лянґе).

„Національ Тіденде" з 5. січня 1920 р. пише:

Коли раз спитали Наполеона, чому він завше перемагає, він відповів: Се дуже просто — більшість побиває меншість. Як що противник має навіть більше війска, то цілком досить зібрати велику силу до того міспя і до тої хвилі, як битва має розпочатися. Як що противників більше ніж один, то треба додержувати тогосамого правила і розбивати їх одного за другим.

Причини большевицьких перемог лежать у точнім наслідуванню сього заповіту Наполеона. Окрім того війска Леніна і Троцького є мабуть добре зорганізовані і мають добрий ґенеральний штаб з офіцирів царської армії, через голод і розпуку примушених іти до червоної армії. Ся армія завше мала стратеґічну перевагу битися на внутрішнім фронті, і її командуваннє завше знало, що воно має робити, і завше мало ясний погляд на те, чим воно розпоряджає; а се має більше значіннє, ніж можна думати.

Безпосередним наслідком сього є фяско Денікіна на Україні так швидко після розбиття Юденіча і Колчака. Большевики щиро придержувались поради Наполеона. Вони могли збирати свої війска дуже швидко і займали концентроване становище, розбиваючи своїх противників одного за другим. З Ростова надійшла звістка, що большевицька армія, яка розбила Денікіна, складалася з 31 дивізій піхоти і 7 дивізій кінноти і що вона переважно була привезена з Сибіри та північно-західного фронту біля Пскова після того, як противників там було розбито. Природна річ, що війска при таких переходах мусять бути дуже витривалі. Але зелізна дисципліна має один закон: Іди вперед або гинь — і тоді ідуть вперед.

Війска Денікіна були найтяжче заатаковані на лінії Вороніж-Київ. Старе південно-російське місто було завше для большевиків найважнійшим пунктом. Київ — Конуґард старих північних Вікінґів, де колись лунала данська мова — є більше Україною, ніж Москва та Петроград є Великоросією. Тому бої завше зосереджувалися коло сього нещасливого міста.

Німці свого часу розумно робили, вважаючи Київ вихідною точкою німецького впливу на Сході. Але їм повелося, як часто передтим, що вони добре бачили, але зле здійснювали свої думки. Вони посадили гетьманом Скоропадського, українського поміщика і Айхгорнового шваґра, давши тим зрозуміти, що на Україні далі панувати-муть великі поміщики та чужинці. Вони, одначе, як часто передтим, не досить високо оцінили те, що думав нарід. Українські хліборобські робітники забажали і собі землі, і кожда спроба встановити такий громадський лад, як той, який балтийські барони поставили своїм ідеалом в Курляндії, могла опиратися тільки на багнетах. Після розкладу Німеччини справа гетьмана Скоропадського також була скінчена.

Безсиллє Денікіна проти большевиків має тойсамий грунт, окрім чисто військових причин, що і безсиллє Скоропадського. Денікін був (або його вважали ним) представником великоросійської реакції. Він хотів розбити большевиків. Тогосамого хотіла й українська людність, але Денікін мав на думці після розбиття большевиків знову запрягти Україну в старе великоросійське ярмо. Разом з політичною реакцією побоювались і соціяльної, а власне — що земля буде відібрана від нових власників і передана поміщикам. Наслідком сього переконання української людности було те, що всюди, куди Денікін приходив, вибухали місцеві місцеві повстання, так що він постійно був між двома огнями. Добровольці, з котрих його війско головним чином складалося, мріяли про політичну реакцію і про те, щоб знов дістати поділену землю, а се довело до того, що українські хлібороби вважали їх гіршими ворогами ніж большевиків. Одні хотіли конфіскувати, другі — соціялізувати, а для українського хлібороба се однакове зло.

Перемога большевиків над Денікіном має далеко більше значіннє ніж перемога над Юденічом та Колчаком, бо в першім випадку залишено далеко богатші простори. Вартість перемоги над Денікіном зменьшується одначе великими віддаленнями і браком комунікації, отже большевики майже не будуть всилі боротися з селянськими повстаннями. Большевики можуть завести в Києві нову терористичну господарку, але вони не зможуть економічно використати свою перемогу. Український нарід мусить тепер на власну руку боротися з большевиками. Справа виглядає так, що ті поклики за помочию, котрі він шле до західної Европи, він може собі заощадити.

(Під сею статтею підпису не було, але відомо, що її написав професор копенгаґського університету, Еструп).

Нова офензива проти большевиків.

„Берлінґське Тіденде" з 9. січня 1920 пише:

Гельзінґфорс. — Визначний французький дипльомат ґенерал Етіван у розмові зі співробітником „Гуфвудстадсблад" заявив, що між союзниками панує повна згода щодо російського питання, не зважаючи на те, що Англія має меньше охоти до військових операцій проти большевиків ніж Франція.

Рахуючися з тим, що тепер нема надії на близкий конець большевизму, союзники вважають своїм головним завданнєм орґанізувати протибольшевицький наступ із заходу при допомозі окраїнних держав.

Сього можна досягти, обєднавши головне командованнє над всіми арміями в одних руках. Такого головнокомандуючого хоче призначити антанта в згоді зі всіми окраїнними державами.

Нова офензива розпічнеться, як тільки розтане лід у Балтійськім морі.

Концерт Української Республіканської Капелі в Лондоні.

(Спеціяльна кореспонденція до „Свободи" з Лондону).

Не меньчим успіхом, як в Чехії, Відні, Швайцарії, Франції, Бельґії й Голяндії, увінчались виступи Укр. Респ. Капелі і в Лондоні. Вже два перші концерти, 3-го і 6-го лютого, в „Queens Hall" принесли побіду і триюмф українській пісні. Українська народня пісня потрафила і сих прославлених холодних, спокійних Англійців випровадити з рівноваги, і оплескам захоплення й ентузіязму не було кінця. — Один з членів української місії висловився, що досі анґлійська преса, мимо благань і просьб, не хотіла помістити і найдрібнішої замітки про Україну.

Та вже по першому концерті появилися в 17-тьох анґлійських ґазетах більші або менчі критичні огляди, в яких не тільки прославляють хор, дірігента Кошиця та українську пісню й культуру, але торкаються подекуди і політичних питань, у прихильному до нас тоні. — Між инчими огляди такі помістили найбільше поширені і впливові ґазети, такі як: „The Times", „Morning Post", „The Daily Telegraph", „The Daily Chronicle", „Daily Herald", „The Daily Mail" і т. д. Деякі ще досить неясно уявляють собі ріжницю між Українцями і Росіянами, бо мішає їм тут поняттє Росії яко імперії; але перший пролом вже зроблений.

Велике значіннє мав спів Укр. Респ. Капелі в церкв „Christ Church", 8. лютого, на молебні за спасеннє України. Священник T. Hunter Boyd виголосив там промову, в якій представив культуру України та її історію і боротьбу за самостійність.

Дальші концерти намічені такі: 9. лютого в Queens Hall, разом з „Британською СимфонічноюОрхестрою", на користь постраждавших у війні; 10. лютого у маркізи Абердін, для „Жіночої Інтернаціональної Ліги"; 13. лютого в Queens Hall; 15. лютого для „Sondey League"; 18. лютого в Лондонському університеті для професорів і студентів. — В пляні є концерт в „Albert Hall" (одна з найбільших саль світа, на 10.000 людий), для „Народнього Університету" для робітників, для сліпих і т.д.

Н———р.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ОБСТОЮЄ РІШУЧО СВІЙ МИР.

Запевняє сенат, що не прийме жадних додатків.

ВАШІНҐТОН, 29. лютого. — Президент Вілсон сховає до кишені німецький мировий договір, коли сенат прийме якінебудь додатки.

Президент заявляє, що під ніякими услівями не згодиться на таку ротифікацію, яка змінилаб основи, на яких зорґанізовано Союз Держав.

Про своє остаточне становище повідомив президент сенаторів, котрі є його приятелями і попирають його договір з Німеччиною. Сі сенатори вислали до президента свого відпоручника, щоби вплинув на президента до того степення, аби він пійшов на компроміс з сенатом. Однак від президента сей сенатор почув коротку і рішучу відповідь, що він про компроміс не хоче і чути та що воліє мировий договір сховати до кишені, ніж згодитись на додатки сенатора Ладжа.

На 47 демократичних сенаторів є 24, котрі будуть голосувати за Вілсоновим миром; 21 є нерішених, а два — сенатори Рід і Томас — є рішучими противниками Вілсонового договору і Ладжових додатків та будуть голосувати за цілковитим уневажненнєм договору.

Сенатор Ладж, довідавшись про становище президента, рівнож заявив, що не пійде на дальший компроміс, і або прийме договір зі своїми додатками або убє його цілком.

Однак з огляду на се, що — як тепер справа стоїть в сенаті — жадна сторона не буде мати дві-треті голосів сенату, многі сенатори уважають, що договір може бути ратифікований лише при помочи всенароднього голосовання в часі виборів президента у падолисті біжучого року.

Війна коштує Злучені Держави $27.000,000.000.

НЮ ЙОРК, 1. марта. — Міністер війни Бейкер, промовляючи тут перед торговельною палатою, заявив, що воєнні розходи Злучених Держав виносять 37.000,000.000 долярів. З того $10.000,000.000 випозичено союзникам, а проча сума припадає на дійсні воєнні видатки Злучених Держав. Се є більша сума ніж всі розходи федерального правительства від першого дня основання Злучених Держав аж до дня вступлення до війни з Німеччиною.

Учительські гаразди у Злучених Державах.

КЛІВЛЕНД, 26. лютого. — Цифри, предложені зїздови Народнього Освітнього Союза, виказують, що 140.000 учителів покинули свій фах протягом 1919 року. Причиною: дорожня життя і низка платня.

В самім лише місті Ню Йорку покинули свій фах 980 учителів. Учительська платня, яка ще перед війною не вистарчала на прожиттє, збільшилась в часі війни о 20—50%, підчас коли кошти життя подвоїлись.

Зїзд поставив своє рішуче домаганнє, аби створити міністерство народньої освіти та асиґнувати 1,000.000 долярів річно на потреби школи.

Доходи найбільшої шевської фабрики.

НЮ ЙОРК, 25 лютого. — Найбільша в світі фабрика обуви „Ендікат-Джансон Корпорейшен", в Бінґгемтон, Н. Й., мала в минувшім році $4,955.286 чистого доходу, вже по відтягненю платні робітникам, податків і т. п. Чистий дохід в 1918 році виносив $4,398.187. Компанія продала черевиків за 62,713.-099 долярів.

З чистого доходу відложено на бік 2,505.286 долярів, а прочу суму розділиться між робітників. Кождий робітник дістане $239.90, які може вибрати собі в компанії або грішми або бондами. Коли робітник не хоче гроший, компанія дасть йому один або два шери з „камонстаку", вартости 100 долярів один, а решту одержить чрішми. Кождий властитель шера дістає 10% дивіденди. Хто не хоче шерів, одержить гроші.

РОБІТНИЦТВО ПРИГОТОВЛЯЄСЬ ДО ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ.

Зорґанізовано Господарсько-Робітничий Парляментарний Комітет.

ВАШІНҐТОН, 29. лютого. — Тут зорґанізовано Господарсько-Робітничий Парляментарний Комітет, „котрий має допомагати у виборі парляменту, відвічального перед народом, який зробить перевозовий, поживний і грошевий трости слугами народу, замісць панами народу, і який приверне конституційне право свободи слова".

На початок подано до відома, що Комітет приготовляє вже кампанію для поборювання тих послів, котрі голосували за зворотом зелізниць у приватні руки.

НЮ ЙОРК, 1. марта. — Продовжаючи свої змагання при будові організації, яка зробилаб робітництво независимим чинником в державній політиці, Американська Робітнича Партія видала инший маніфест, в котрім говориться, що робітництво може само вибрати президента Злучених Держав.

Впевнивши, що робітництво мусить мати партію, аби могло зорґанізувати свої сили, маніфест говорить: „Чи може Робітнича Партія побідити при виборах в Ню Йорк Сіти? 316.956 голосів вибрали мейора Гайлена. В Ню Йорку робітничі союзи мають понад 300.000 членів. Додайте голоси жінок і дочок. Додайте голоси тих робітників, що не належать до союзів. Робітнича Партія може відтягнути Гайленови більше голосів, ніж він одержав.

Подібно говориться про вибори в стейті. Щоби побідити на цілій лінії, робітництво мусить здобути 708.000 голосів, числячи при тім, що лише три партії виставляють своїх кандидатів.

Інтересні однак цифри про вибори президента. „Чи може Робітнича Партія вибрати свого чоловіка на президента Злучених Держав? Загальна скількість голосів при виборах президента в 1916 році була 18,-528.743. Одна третя з того є 6,142.914, кілька тисяч голосів більше, ніж Вілсон дістав в 1912 році, коли боролись три великі партії.

„Американська Федерація Праці має 5,000.000 членів.

„Зелізничі братства мають 400.000 членів.

„Независимі союзи мають найменьше 250.000 членів.

„Додати виборців-симпатиків, що найменьше, 500,000.

„Аби вибрати президента вистарчає 7,150.000 голосів".

Лише 26 стейтів є за прогібіцією.

АВҐУСТА, Мейн, 1. марта. — На лісті стейтів, що годяться попирати прогібійну акцію проти стейту Род Айленд, є цифра 26. Се значить, що вдійсности лише 26 стейтів є активно за прогібіцією, а прочі 22 є проти прогібіції або держаться в тій справі невтрального становища.

Сильними прогібіційними стейтами є отсі: Алабама, Арізона, Аркензо, Айдаго, Вайомінґ, Вест Вірджінія, Делавар, Індіяна, Джорджія, Каліфорнія, Колорадо, Канзас, Кентоки, Луізіяна, Мейн, Мішіґен, Небраска, Невада, Норт Дакота, Савт Дакота, Тексас, Флорида, Юта, Монтана, Норт Каролайна і Ореґон.

Стейтами, що прогібії спротивляються і хочуть повалити її правною дорогою є: Ню Джерзи, Огайо і Род Айленд. Прочі є меньше або більше ворожо настроєні супроти прогібіційного закона.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

АНТАНТА ОСТЕРІГАЄ ПОЛЬЩУ ПЕРЕД ЗАБОРЧІСТЮ.

Історична Польща є нетерпима і нарушає всяке право.

ПАРИЖ, 28. лютого. — На порядок дня виринуло знова нове територіяльне питаннє, в якім президент Вілсон є глибоко заінтересований.

Рада Амбасадорів уложила сьогодня ноту до Польщі, звертаючи увагу варшавського правительства на факт, що воно вдерлось задалеко в глиб Росії від східних границь, визначених для Польщі мировою конференцією.

Не лише польські війска заняли і держать великий шмат російської території і не лише польське правительство пропонує савєтам мир на основі задержання великої частини сеї території, але також Рада Амбасадорів довідалась, що Польща приготовляєсь перевести вибори послів до варшавського сойму на землях, що лежать на схід від визначеної східної границі Польщі.

Нота Ради Амбасадорів не занимає в собі погрози, але просто говорить Польщі, що переведеннєм виборів Польща переступилаб свої права, такі якими їх розуміють амбасадори. Нота говорить, що східня границя Польщі, як її установила мирова конференція 25. падолиста 1919, лежить далеко на захід від тих територій, які Польща задумала задержати.

Спеціяльний варшавський кореспондент „Матіна" доносить, що Польща хоче східньої границі по Дніпро. Се виказує, який імперіялізм плекаєсь у Варшаві.

Президент Вілсон грав велику ролю в будованню Польщі. Цікавим є знати, яке його теперішне становище супроти неї. Франція певно попре польський імперіялізм, Італія сю справу трактує невтрально, Анґлія дуже загадочно, отже остаються ще Злучені Держави і від голосу Злучених Держав буде залежати доля польського імперіялізму. Але чи президент Вілсон спроможеться сказати Польщі, щоби вона була вдоволена своїми границями і не посувалась на схід? Світ жде дуже нетерпеливо відповіди на се питаннє.

(З огляду на се, що в повисшій телеграмі говориться про східну границю Польщі, для всіх буде цікавим знати, куди власне, після мирової конференції, йде східня границя Польщі. Варшавський „Куриєр Польскі" подає про сю справу такі інформації: „Щойно тепер, і се дорогою приватною, надійшов з Парижа зміст декларації Найвисшої Ради в справі східньої границі Польщі. Зазначуючи, що східня границя Польщі буде ще остаточно означена, Найвисша Рада заявляє, що узнає від сеї хвилі право польського уряду на введеннє реґулярної адміністрації в краях бувшого російського царства, лежачих на захід від лінії Берестє-Мельник, ідучої аж до австрійської границі в сторону Боґа. Надмінити треба, що після тої концепції Берестє не входить в границі Польщі").

Спільна конференція у Варшаві

ЛОНДОН, 29. лютого. — Латишське посольство оповістило, що у Варшаві відбудеться незабаром спільна конференція міністрів закордонних справ Польщі, Литви, Латвії, Естонії, Фінляндії і Румунії. Конференція має обговорити питаннє мира з Росією.

МАЙБУТНІ УСЛІВЯ МИРА МІЖ АНҐЛІЄЮ І РОСІЄЮ.

Анґлія заявляє, що не буде мішатись до України.

БУЕНОС АЙРЕС, Арґентина, 27. лютого. — Римський кореспондент тутешньої ґазети „Ля Націон" передає щось в роді британських услівий мира з большевицькою Росією. Понизші услівя мав передати Джеймс О'Ґрейди, британський представник на конференції в Копенгазі, Максиму Літвінову, представникови московського правительства. Услівя Анґлії є слідуючі:

1.—Анґлія узнає невиражено максималістичний політичний режім.

2.—Велика Британія не буде мішатись до внутрішніх справ тих західних держав, що відлучились від Росії, іменно: Фінляндія, Естонія, Литва, Україна і Польща.

3.—Анґлія не буде мішатись до внутрішних справ Сибіри.

4.—Анґлія домагаєсь демобілізації червоної армії.

5.—Большевики мають признати независимість полудневих републик, головно Грузії.

6.—Росія не має мішатись до справ тих територій, що граничать з Грузією і Персією.

7.—Анґлія і Росія зобовязуються платити золотом за всі імпортовані і експортовані товари у взаїмній торговлі.

8.—Торговельна рівність для Росії і Анґлії на території нових автономних держав.

Кореспондент додає від себе, що московське правительство годиться приняти всі точки услівий, крім четвертої і шестої.

Ціна американських льокомотив.

БУЕНОС АЙРЕС, 28. лютого. — Арґентинське правительство закупило 25 льокомотив в одної фірми у Злучених Державах за ціну приблизно 940.000 долярів, або по 37.600 долярів за одну льокомотиву.

Інститут славянознавства в Парижи.

Заходом проф. Ернеста Деніса основано в Парижи Інститут Славянознавства, який міститься при улици Мішеле, ч. 9. За головну задачу сей інститут поставив собі в основу звернути увагу француського парляменту на істнуючі недомагання у француських університетах. Франція не має урядового осередка, деб навчано ріжні славянські мови, а Сорбонський Університет не має катедри для історії східньо-европейської цивілізації. Многі инші побічні задачі поставив собі інститут в основу істнования, між иншими публікація найкрасших творів пера славянських учених, письменників і поетів в перекладі на француську мову. Щоби інститут осягнув свою ціль, постановлено, що урядниками можуть бути лише Французи. Доси отворено вже дві секції: чехо-словацьку і югославянську, але в короткім часі сподіваються отворення стільки секцій, скільки на земній кулі є окремих славянських націй. Щоб се вдалось сповнити, інститут сподіваєсь помочи славянських патріотів, в якійбито части земної кулі вони не мешкали.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

В кождій українській хаті є потрібний

СТІННИЙ КАЛЄНДАР

ЦІНА ВСЕГО 20 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week; Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:	ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:
1 year $3.75	на рік $3.75
6 months $2.00	на пів року $2.00
3 months $1.25	на 3 місяці $1.25
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
1 year $5.00	на рік $5.00
6 months $2.50	на пів року $2.50
3 months $1.50	на 3 місяці $1.50

Single copy 4 cents. Поодиноке число 4 центи.

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо стоять в Злуч. Державах низше ціни.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ДО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Світова війна, яка скінчилась рік тому, становити-ме в історії нову добу.

Ся війна прискорила революцію в давній Росії і покликала до державного життя довго поневолені народи східної Европи.

Між тими, що висвободились найвидніше місце займає Україна, котра майже 300 літ була в страшній московській неволі і була забута цілим світом.

Зараз по розвалі старої Росії піднялася на Україні українська народня революція, яка дала почин до створення української держави.

Вправді спершу революційний український парлямент — У. Ц. Рада, хотів будувати українську державу з другими народами колишної Росії, однак сей парлямент переконався, що з тих народів нарід найбільший, себто московський, не позбувся давного заборчого націоналізму і тимсамим унеможливив усякий союз України з Московщиною.

Ізза тієї причини Україна прогодолила свою повну і цілковиту самостійність.

Московський заборчий націоналізм у різних своїх видах, большевицькому і реакційному, підніс ще кілька разів голову і посягнув по українські землі. Але безуспішно. Вправді вніс хвилеве замішання й анархію, однак не вбив державних змагань народу, а навпаки причинився до їх скріплення.

Полумя революції перенеслось опісля до середної Европи, захоплюючи поперед усього австрійсько-угорську монархію, а в тій українські землі, іменно: Галичину, українську Буковину і українське Закарпатте.

Подібно як на Україні придніпрянській і придністрянська Україна зорганізувалася в самостійну державу під назвою Західна Україна, яка в короткому часі злучилась із Соборною Україною.

Створеннем самостійної держави український народ показав свою творчу організаційну силу та змисл і здатність до державного життя, мимо того, що довгі віки не судилось йому жити своїм державним життем, і що не мав досвіду, як инші народи, в державній самоуправі.

Колиб український нарід в перших початках державної будови був лишений самий собі, був би вже нині створив сильну державу, однак ворожі наїзди сусідів перепинили працю в двигненню державної організації.

Ті сусіди-наїзники були сильнійші, а й діставали поміч від аліянтів, а Україна в самооборони була оставлена безпомічною самій собі.

Наслідком таких встрявань ворожих сусідів Україна досе ще не могла зібрати своїх сил до будови держави, а мусить добувати останніх зусиль для оборони своєї території.

Сі ворожі наїзди на землі України витворили серед українських політиків три погульні орієнтації, одна в сторону Московщини большевицької, друга в сторону Московщини реакційної, а третя в сторону Польщі.

Нема сумніву, що привід до таких орієнтацій давало розпучливе положенне українських армій.

Однак сю політику український нарід вже осудив і відкинув, як суперечну його змаганням.

Московська і польська орієнтація появлялись нераз в історії, а все були нещасливі для українського народу.

Теперішня московська і польська орієнтація на Україні була тільки повторенем, однак, на щасте тільки хвилевим епізодом.

Так представляється в загальному огляді політичне положенне на Україні.

Яке-ж становище американських Українців до їх рідної республіки в годину її кровавих народин?

Український Народний Комітет в Злучених Державах, котрий гуртує загал американських Українців і У. Н. Рада в Канаді від свого основання держали прапор вільної і самостійної України всюди.

Клин єдиненої української народньої республіки був усе основним законом в політиці У. Н. К. і У. Н. Р. і від неї вони ніколи не відступали і не відступлять.

У. Н. К. і У. Н. Р. підпирали доси з усіх сил загально-народне правительство під кермою голови Директорії, Семена Петлюри, а в Галичині Укр. Нар. Раду і її правительство, вважаючи, що оба ті правительства стремлять до зєднення українських земель, та що вони заступають волю цілого українського народу.

Для сеї цілі У. Н. К. робив усе пильні заходи, щоби виєднати в американського правительства признанне української народньої республіки, а також вів в Злучених Державах і за границею широку пропаганду.

В Канаді сю роботу робила тамошня У. Н. Рада.

Крім політичних заходів в Злучених Державах У. Н. Комітет робив такі заходи також і в Парижі, через своїх представників, котрі працювали разом з мировою делегацією Української Народньої Республіки, а котрі тепер, по замкненню мирової конференції вже скінчили свою місію.

У. Н. К. в Зл. Д. у відношенню до політики на Україні все руководився своєю засадничою програмою, на якої чолі є написано: вільна, єдинена українська республіка, а тимсамим Український Народний Комітет осуджує орієнтації в сторону наших історичних ворогів, а зокрема умову з табором російського реакціонера Денікіна і з табором керманичів теперішньої шляхотської Польщі.

У. Н. К. розуміє, що в міжнародній політиці треба глядати союзників, але нарід з народом, і не коштом українських територій та свобід українського народу.

Хотяй У. Н. К. осуджує сю нездорову політику, яка виринула в останньому часі на Україні, то одначе не кидає анатеми на тих, що помилились. Найбільші і найславнійші політики, коли брали живу участь в політиці, помилялись і робили промахи. Таксамо цілі народи, ідучи за своїми провідниками, часто помилялись і падали жертвою промахів, однак звичайно такі промахи були школою на будуче і народи, пізнавши, куди їм йти, тим успішнійше доходили до своєї мети.

Як доси так і на будуче У. Н. К. в Злучених Державах і У. Н. Р. в Канаді мати-ме одну лише програму, то є: помогти Україні осягнути її найвисшу ціль: державну независимість і буде підпирати тільки таке правительство на Україні, яке вийде з волі усього її народу і буде мати його загальне підпирте.

Праця У. Н. К. в Злучених Державах і У. Н. Р. в Канаді увінчалася би далеко красшими успіхами, як би серед української іміграції на землі Вашінґтона і в Канаді була більша єдність, солідарність і карність, та загальне зрозуміне високої ціли — боротьби за рідну республіку.

Однак надія України на тих, котрі все незломно стояли при ній, в долі і недолі, посвячуючи свій час, труд, а в потребі і життє для її волі.

Нині тих вірних синів і дочок України, що все готові до посвяти за неї, є цілі легіони, не лише у вітчині, але і в чужих краях, і вони запорукою, що Україна буде вільною.

Українці на іміграції, а особливо в Злучених Державах і в Канаді зробили вже богато для рідного краю, але їх праця на будуче мусить не то не переставати, але кріпшати, бо кождий новий день зближає нас нарід до повної свободи лише остільки, скільки той день викаже праці для нашого народу; праці не одиниць, але всього загалу; нас всіх разом і кождого зокрема; кождого з нас без виїмки.

Українці переконалися з історії, що вони можуть у своїх визвольних змаганнях числити тільки на самих себе, на свою власну силу, яка одначе буде безплодною, коли буде розсипана, а не зєднена і зорганізована в одну велику і могучу громаду.

Український Народній Комітет в Злучених Державах і У. Н. Рада в Канаді створили таку громадську силу, а тепер взивають ще й тих, що доси ізза якихнебудь причин стояли осторонь їх праці, щоби зрозуміли народню карність і сю давню правду, що в єдности сила, а в силі побіда, а тільки в побіді довго виждана воля.

Останні події в Европі довели до того, що вороги України рідшають.

Найтяжші її вороги — російські самодержавці: Колчак, Денікін і Юденіч розбиті на прах, а заборча і будучна шляхотська Польща осталась безпомічна і вижидає суду народнього за злочини проти міжнародньої справедливости.

Тепер проміні волі заясніли вже могучим сяєвом на українському овиді.

І тепер власне пора, крайна пора, всім Українцям одностайне стати під один стяг і добути всіх сил, аби у сьому кровавому змаганню дати як найбільшу поміч, моральну і матеріяльну, свому народови.

У. Н. Комітет в Злучених Державах і У. Н. Рада в Канаді в сьому році будуть вести дальше зачату роботу, а саме роботу політичної оборони України, а крім того будуть збирати фонди на ратунок нашим братям і сестрам в Галичині, котрі серед страшної руїни терплять голод, холод і вимирають наслідком пошесних недуг. У. Н. Комітет в Злучених Державах дав почин до основання загального американсько-українського Запомогового Комітету, і сьогодня кличе весь загал станути разом до діла і до помочі рідному краєви в його небувало тяжкій боротьбі за остаточне освободженне і в його тяжкому змаганню проти голоду серед теперішнього лихоліття.

Ню Йорк, дня 14. лютого, 1920.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ КОМІТЕТ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ:
о. Петро Понятишин, Семен Ядловський, о. Микола Підгорецький, Володимир Б. Лотоцький, Кость Кирчів.

Вінніпег, Ман., Канада, дня 22. лютого, 1920.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ У. Н. РАДИ В КАНАДІ:
Роман Кремар, Іван Слюзар, Петро Рута.

УКРАЇНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.

(З паризького тижневика „France et Ukraine", ч. 5. з 6. лютого с. р.)

Часто всі повторювали, що перша з богатьох правдів, за котрі руський нарід не здібний протистояти переконанням рупнуючим, котрі йому втіляли його вороги щоб дійти до становища кревлі і анархії, котра панує вже два роки на просторі бувшого російського царства, се властиво те, що в руського народу національне почуттє перебуває в невідомому становищі.

Ніяк неможливо припустити такесаме обвинуваченне до українського народу.

В дійсности, всенька українська історія здіймається, щоб пересвідчити, що на протязі цілих віків увесь український нарід повставав проти ярма, котре йому накидали його дужчі сусіди.

Російська революція дала йому нагоду доказати всьому світові наскільки національне почуттє зосталось живущим в душі найширших верствів, не вважаючи часом на зверхній вигляд.

Се 12. березня 1917 року, коли злото-блакитний прапор український розвинутий на київській міській ратуші призвів до найбільшого запалу, котрий можна назвати душевним ентузіязмом, яким тільки можливо було повітати найкращу уяву. Починаючи з сього дня, ніяка маніфестація політична, військова чи релігійна, жадний здвиг чи зібранне, жадна промова не відбувалась без того, щоб улиці, будови, помости, столи й люди не були оздоблені українськими барвами й прикрасами, де громадяни сходились без усяких запросин, без усяких порадників з боку поліції.

Отже коли після кількох місяців пізнише, ми француззи, були свідками того, як по улицях Киева, Одеси й инших місць почалось полюванне на українські ознаки, з початку більшевиками, потім добровільцями Скоропадського, а пізніше добровільцями Денікіна, то ми ніяк не могли одіпхнути думку про наших братів Альзасу й Лотарингії, котрі вертаючися з національного здвигу з Нансі 14. липня 1919 р. були спинені німецькими нахабами, котрі зривали з них ознаки французької народности, тягнули всіх до судової відвічальности та замикали по тюрмах за те, що вони перенесли через кордон барви французької нації.

Другий доказ того, що український нарід від нині хоче жити незалежно від тих законів, котрі він приневолений був терпіти під чужою зверхністю, ся то негайність з якою всі діти, і вся молодь українська заповнили всі школи як початкові, так вищерядні, так і ще вищі по всій Україні котрі негайно були утворені всім українським суспільством в сполученню зі своїм урядом на всім українськім просторі.

Той нарід, котрий, здавалось, був байдужий до того що зветься просвітою, коли в школі наука провадилась на московській мові, а думка була здається цілком захоплена прийдешнім врожаєм паші та бораків, зразу продоптав стежку до книгарнів і до просвітних установів щоб там порадитись про твори в українській мові, на превеликий жаль бачучи їх маленьке число.

„Не було, нема й неповинно бути української мови" висловив у своєму блюзнирському наказі вельможа московський Валуєв в 1863 р.; але запал і погордість з якими почали розмовляти всі Українці та негайність вивчення української мови всіма дітьми й молодю в усіх містах України, негайно спростували, на велику приємність московських вельмож, всі дотеперішні посвідчення російських панів, бо почуванне до рідної мови і до своїх звичаїв український нарід заховав у своєму серці не вважаючи на всі заборони і на повторювання Москалів, що України нема.

Московські большевики, що в відношенню до українського народу і до його відокремлюючого здвигу затаїли почуванне тих же царських прислужників, добре тямлять що селянин і робітник український дуже втішили любов до завойовання волі до звичаїв своєї батьківщини, та ще й чують величезну прихожанність до своєї землі; се все означує національне почуванне.

Отже, коли вони проголосили в Москві в 1917 році свою відозву з метою повстання українського народу проти своєї Київської Ради, як проти уряду буржуйського, вони видрукували сю відозву в українській мові, роспосюдили між українським народом, і там саме, як і цар Олекса Михайлович в 1654 році, в умові переяславській, не забули сказати, що вони прислухувати-муться до бажанів українського народу та шанувати-муть незалежність Української Народної Республіки.

Те все було зроблено через те, що всі бажання українського народу не шанувались ні більшевиками, ні Німцями, котрі також осягнули де-чого в своїх заходах і спокусливими обіцянками та підступом вілсонізму, але в Україну; але-ж селяни сопочатку, а пізніше робітники взяли в руки зброю й визволилися з під сього панування і в прийдешності вони вижнуть добрячою силою з України всяких чужих зайду, котрий забажав би збудувати такий лад, котрий протиречить волі й прагненням українського народу.

Український нарід захищає тільки власні зиски на своїй землі.

Денікін прогнанний, але більшевики вдруге стають володарями на українській землі. Втретий раз Україні розпочинають боротьбу проти більшевиків бажаючи в себе ладу, волі й спокою, ніяка ворохоба не зломила їх, не дивлячися на те, тиф і инші пошесті забирають тисячі людей собі в офіру; вони знають, що пошесть лютує, що досить найменшої рани й найменшої хворости, щоб, не маючи лікарської допомоги, впасти в обіймах смерті, але-ж вони йдуть, вони лишають свої семні в дома в найгірший безпорадности, але се дарма: їх одвага, сміливість і непохитність переможе всі перепони; як же робити, коли незалежність України полягає в їх непохитности. За визволенне народного духа й своєї батьківщини вони зуміють боротись і вмерти. Але щоб ніхто ніколи не осмілився сказати, що українська думка не що инше як звичайне слово розбишацтва, що селяни зілої України, несучи своє життє на вівтар України, не щось инше як прислужники берлінської крамнички.

Україна для Українців.

Се останній заповіт, висловлений тими, що вмирають там, на просторах, зарошених Дніпром.

От що повинні зрозуміти наші Аліянти.

Ш. Дюбрей.

Лист Герберта Гувера до Українського Народнього Комітету в Злучених Державах.

Герберт Гувер, американський адміністратор поживи, котрий провадив розділ поживи в Европі з рамени правительства Злучених Держав протягом останніх трох літ, а тепер найвизначнійший кандидат на президента Злучених Держав, коли дізнався, що У. Н. Комітет приготовляє запомогову акцію для рідного краю в Европі, прислав на його адресу письмо, яке отсе подаємо яко відбитку з оригіналу.

Воно звучить:

American Relief Administration
European Children's Fund

HERBERT HOOVER, CHAIRMAN

115 Broadway, New York City

February 19, 1920.

Ukrainian National Committee
of the United States,
30 East Seventh Street,
New York City

Gentlemen:- Attention Reverend Nicholas Pidhorecki.

I am glad to hear that you have set up an organization to raise funds and provide ways and means to relieve the intense suffering and distress of the Ukrainian people. The need for such an organization is great and merits a ready response on the part of the Ukrainians living in the United States.

As you know, the American Relief Administration has not extended its operations to cover the entire territory inhabited by the Ukrainians. We are, however, feeding the children in the cities of East Galicia and we know that hunger and disease are taking a heavy toll.

I am deeply interested in your humanitarian movement, and trust that your new organization and the American Relief Administration may co-operate closely in respect to those fields where their labors coincide.

Faithfully yours

Herbert Hoover

HH:AGS.

По українськи се письмо звучить:

АМЕРИКАНСЬКА ЗАПОМОГОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ФОНД ДІТИЙ
Герберт Гувер, голова,
115 Бродвей, Ню Йорк Сіті.

Дня 19. лютого, 1920.

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО КОМІТЕТУ
в Злучених Державах,
30 Ість 7-ма уліця, Ню Йорк Сіті.

Панове: на руки о. Миколи Підгорецького.

Мені мило почути, що Ви створяли організацію для збірки фондів і щоби подбати про способи для облегчення страшного терпіння і недолі українського народу. Потреба такої організації є велика і заслугує на скорий відгомін зі сторони Українців, що живуть в Злучених Державах.

Як Вам звісно, Американська Запомогова Адміністрація не розтягла своєї дїяльности на весь простір, замешканий Українцями. Одначе ми живимо дїти в містах Східної Галичини і знаємо, що голод і недугти забирають великі жертви.

Я дуже заінтересований у Вашому гуманітарному русі, і вірю, що Ваша нова організація і Американська Запомогова Організація зможуть тісно співділати щодо того поля дїяльности, де їх праця сходиться.

З високим поважанням

Герберт Гувер.

Як звісно, на Річному Зізді У. Н. Комітету в Ню Йорку постановлено зорганізувати Американсько-Український Комітет для помочі українському народови. Зорганізованнем сього комітету занялася Екзекутива У. Н. Комітету, разом з визначними Американцями. Між иншими, співділають з У. Н. Комітетом в приготованню Г. Ріг, шеф бюра народностий Департаменту Скарбу у Вашінґтоні, Д. К., і Дж. Гартіген, шеф бюра народностий Департаменту Скарбу дистрикту нюйорського, котрий в останньому часі зорганізував вісім запомогових організацій для рїжних народів в Европі.

Праця поступає скоро вперед. Американці поможуть Українцям в їх заходах помогти їх рідному краєви в теперішній недолі, особливо тепер за моральним підпертем Герберта Гувера, але Українці мусять також доложити труду і жертв, аби ся поміч була як найбільша і як найвидатнійша.

Поміч будеться вести в безпосередньому порозумінню і співділанню з Українцями в Галичині і на Буковині, так аби вона була дійсно видатною і як найбільше корисною для ширшого і найбіднійшого загалу наших братів в селах і містах в Галичині і на Буковині.

Американські і канадійські Українці повинні скоро взятись до діла і припильнувати, аби поміч для старого краю прийшла в пору, значить — в найтяжший час, на передновок.

Місцеві У. Н. Комітети повинні в часі запомогової акції вважатись запомоговими комітетами і для помочі у своїй праці запросити визначних Американців у своїй місцевости.

Данило Лепкий.

СПЛАЧЕНИЙ ДОВГ

Оповіданє з мішаного життя.
ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.
Замовляти висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЗА $5.00 ДО КРАЮ

висилаємо часопись „Свободу" і ся сума оплатить однорічну передплату. Кождий Українець, опускаючий береги Америки, повинен передплатити собі часопись „Свободу", а вона буде їти за ним в край не лише для особистої його користи, але і для відношення свідомости серед свого окруження в краю.

Хто однак не хоче передплатити „Свободу", повинен безусловно купити собі книжок на дорогу і до краю. В часі війни в краю книжки ницили наїзники. Книжок там брак. Невеличкий засіб книжок ніяк не обтяжить Вашу дорогу.

Замовлення належить висилати до:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ НА НАЙЛУЧШІ КОРАБЛІ ДУЖЕ СКОРОЮ І ВИГІДНОЮ ЛІНІЄЮ ВИСИЛАЄ

СТАНДАРД БАНК

На вступі звертаємо увагу тим, що хотять в короткім часі вибрати ся домів, а мають пашпорти, то нехай не чекають а зараз присилають задатки, щоб замовити місце собі на шифі. Ми нікого не силуєм, щоб виміновав або купував гроші, як другі несовісні агенти роблять. Ті, що не мають пашпортів нехай звернуть ся до нас, а ми в протягу короткого часу можемо кождому Українцеві приготовити пашпорт. Всі ті, що одержали жовті картки або почтові картки від конзуля, нехай не ждуть а пришлють нам, а ми в скорім часі доручимо їм пашпорти. Ми помагаємо візувати пашпорти всіх конзулів, цілком даром. Звертайтесь до нас за всіма інформаціями, а ми Вам уділимо їх радо.

1000 МАРОК 9.00 ДОЛЯРІВ

разом з пересилкою і повною ґаранцією висилає наш банк до Галичини. Ми стоїмо в звязи з европейськими державними банками і тому ми єсьмо в силі переслати Ваші гроші скоро і безпечно по таншім щоденнім курсі. Видаємо чеки до всіх сьвітових банків, приймаємо ощадности на банкові книжки, за котрі платимо 4 процент, полагоджуємо всякі нотаріяльні справи. Наш банк відтвертий кождого дня до 8-ої години вечер.

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ **LEDERER'S BANK**

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 955 LIBERTY ST., PITTSBURGH, PA.
2 мінути ходу на право від стації Пенсильвенія.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лічню. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкіри, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лічню недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу.

ГОДИНИ ПРИНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в неділі від. 9. до 2.

СОТКИ ЛЮДИЙ УМИРАЄ ДЕННО НА ІНФЛЮЕНЦУ

ЯК ПОБОРЮВАТИ СЮ НЕБЕЗПЕЧНУ ХОРОБУ?

Здоровий, добре травлячий жолудок є підставою здоровля. Всі хороботворчі заразки, дістають ся наперед до жолудка а звідси до нашої крови.

Здоровий жолудок потрафить знищити тих небезпечних неприятелів, нім вони зможуть вирядити нам шкоду.

Тому кождий чоловік, особливо в тих небезпечних часах, повинен дбати о свій жолудок і на него звертати бачну увагу.

Коли маєте ломане голови, перестуду, дрощі, пчихане, або коли жолудок ваш лихо травить, чуєте біль, жагу, отяжілість, неохоту до праці і брак енергії, зажийте

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ

Кальварійське Вино Лічниче є на се випробуваним і найліпшим средством. Видаляючи з тіла трійливі складники, дає вам чистий жолудок. Чистий жолудок витворює добрий апетит і чисту кров, а чиста здорова кров є найліпшим охоронним панциром на всі хороби, отже і на інфлюенцу.

Майте стало під рукою Кальварійське Вино Лічниче, бо не знаєте хвилї коли вас або вашу родину хороба може навістити.

Ціна бутельки $1.50 і 6 центів податку, 6 бутельок $8.00.

ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

Памятайте, що звертаємо кождий цент тому, хто удовіднить, що наше Кальварійське Вино Лічниче не є таким, як пишемо.

D. WROBLEWSKI & COMPANY,

M-1

196 EAST 4TH STREET. NEW YORK, N. Y.

СВЯТО 13. ПОЛКА VII. ЛЬВІВСЬКОЇ БРИГАДИ.

Дня 23. падолиста м. р. відсвяткував торжественно 13. стр. полк перші роковини свого іструвания. О год. 7. рано відправив полевий курат полка о. Теофіль Гординський у Волчку брацлавськім торжественне богослуження з відповідною святови промовою.

По нім переповів командант куріння пор. Юліян Темник в вичерпуючій промові історію полка та візвав стрільців до витревалости в дальшій борбі, аби можливим було осягнути вкінці остаточну нашу ціль: розбиття ворога Ляха та відзискання утраченої дорогої Вітчини.

Головне торжество відбулося в Чукові (коло Немирова), де о 9. год. рано відправив о. Гординський друге богослуження з пориваючою патріотичною промовою. Після того виголосив другу промову командант полка отаман Роман Волощук, який пригадав коротко історію одного з найстарших 13-го львівського полка та підчеркнув усі світліщі її хвилі.

Після того відбувся даний командою полка гальовий обід, в якім взяли участь: командант П. Г. К. полк. Вольф, командант 7. льв. бригади підполк. Бісанц, командант полк атаман Волощук, командант 14. полка сот. Олексин, командант 7. гармат. полка сот. Кречковський, санітарний шеф бригад сот. Др. Олексій, шеф штабу бригади пор. Байгерт, значковий бригади пор. Модрицький, командант 2/7 батерії пор. Олексій та усі вільні від служби старшини полка. О 3. год. попол. вступили запрошені гості в святочно прибрану салю чуківської школи, де очікували їх отам. Волощук в товариств зібраних старшин 13. полк та делеґацій підстаршин і стрільців.

Сей привитав їх іменем зібраних гарно палкою промовою, в якій звернувся в першій мірі до полковника Вольфа та підполк. Бісанца підчеркуючи, що під їх вмілим проводом перейшов полк богато днів слави та виборов назву 1-го львівського полка. Відтак згадав про геройські подвиги під Ягольницею, Джурином та Бережанами, де здобув собі найкращі кровавi листки до свого лаврового вінця слави. Закінчив словами, що полк як і досі відноситься на дальше з повним довірям до своїх командантів та жде хвилі, коли дістане приказ йти знова до наступу та здобути собі бракуючий до комплету послідний лавровий листок слави.

На се відповів полк. Вольф, що з радістю витає найстарший в своїм корпусі полк та признав, що геройські подвиг сего полка мав нагоду подивляти в ріжних обставинах, а передовсім в боях під Ягольницею, Джурином та Бережанам, де як командант 3. бережанської бригади воював поруч з 13. полком. Підчеркнув відтак товариське життя старшинського корпусу 13. полка. Звертаючися до підполк. Бісанца дякував йому за його труди, які сей поло́жив коло завязання полка, як перший його командант та підніс вкінці повні посвяти заслуги отам. Волощука коло піднесення полка до сих вершин, на яких тепер стоїть.

По нім подякував за привіт підполк. Бісанц. Він похвалив гeройське держанняся полка в бою, про що мав нагоду переконатися як наочний свідок усіх майже боїв полк, висказався з повним признанням про бездоганне його поведення, вкінці візвав усіх стариш, підстаршин і стрільців до дальшого видержання та пожелав, аби як найскорше сповнилися усіх задушевні бажання кращої долі та свободи, та щоб скоро здійнилася наша спільна велика ідея, за яку полк так хоробро боровся.

Після сего всі до обіду, підчас якого вношено богато тостів. Присвячуючи перший з них Диктаторови З. О. У. Н. Р., сказав полк. Вольф, що він — хоча тепер далеко від нас в чужім краю — усіми своїми думками та почуваннями перебуває стало при армії та певно радо взявби участь в роковім святі одного з найстарших полків нашої Вітчини.

Підполк. Бісанц згадав відтак про погибших та ранених з полка і візвав всіх, щоби пошанувати їх память, а пошанують вони їх найкраще тоді, як своєю витревалостю під теперішний переломний момент доведуть до сего, що відбитою стане з ворожих рук ся земля, в якій спочили вічним сном наші герої, щоби вони не тинялись в чужій а спочили в своїй, кровю окупленій, землі.

Серед веселої гутірки при столі минуло незамітно коротке зимове пополудне — скінчилось святочне приняття.

О год. 6-ій вечером заграла бригадна музика, а товпа стрільців та селян втиснулася до салі. Почалася послідна точка святочної програми — вечерниці. Піднести належить гідний наслідування примір просвітного кружка чуківської громади, який з власного почину урядив сі вечерниці в честь стрільців 13. полка, призначуючи чистий дохід з них на хорих і ранених полка.

(„Козацьки Голос" ч. 61).

ПОЛІТИКА БОЛЬШЕВИКІВ НА УКРАЇНІ.

Варшавська польська соціялістична газета „Роботнік" подає постанови центрального комітету московської комуністичної партії про владу рад робітничих і селянських делегатів на Україні.

Ухвали сі є слідуючі:

1) Стоячи невідклично на становищі переведення самоозначення народів, Центральний Комітет вважає конечним ще раз ствердити, що російська комуністична партія признає независимість української соціялістичної Републики Рад.

2) Вважаючи, що конечність найтіснійшої злуки всіх републик Рад в їх боротьбі з грізною силою світового імперіялізму не підлягає дискусії для ніякого комуніста і свідомого робітника, російська комуністична партія стоїть на становищі, що форми сеї злуки визначать остаточно самі українські робітники і українське робітне сільське населенне.

3) В нинішній хвилині відношення між українською соціялістичною Републикою Рад і російською соціялістичною федераційною совітською Републикою означіється як федеративний союз по думці договору між всеросійським центральним виконавчим комітетом України з вересня і липня 1919 р.

4) З огляду на те, що царат і посідаючі кляси гнобили протягом віків українську культуру (мову, школу і т. н.), Центральний Комітет російської комуністичної партії вкладає на своїх членів обовязок, щоби вони прихилювалися до усунення всіх перепон, що тамують свобідний розвій української мови і культури. О скільки же на підложу вікового гнету в українських масах проявляються націоналістичні тенденції, то члени російської комуністичної партії обовязані до незвичайної вирозумілости і толеранції, протиставляючи таким тенденціям вказання спільних цілий і завдань робітного люду на Україні і в Росії. Члени російської комуністичної партії обовязані старатися всіми силами, щоби в шкільництві, а також у всіх урядах панувала українська мова, рівночасно протиділати всім затіям, зіпхнення української мови на друге місце, а також доложити всіх зусиль, щоби перемінити її на оруде комуністичної освіти українських робітних мас. Безпроволочно треба ужити всіх середників, щоби совітський уряд на Україні мав до диспозиції достаточне число сіб, володіючих українською мовою.

5) Супроти конечности забезпечення як найживійшої сполуки совітських урядів з селянством при закладанню „ревкомів"*) і рад робітничих делеґатів, треба приняти як засаду, щоби сі інституції поклинкувано з поміж більшости робітного селянства, забезпечуючи рівночасно сільському пролетаріятови децидуючий вплив.

З огляду на те що на Україні селянство становить більшість, значнійшу навіть як в Росії, завданнем совітської влади на Україні є здобути довіря не лише сільського пролетаріяту, але й широких мас середно-засібного селянства. Тому, заховуючи в цілій повні основи апровізаційної політики (державної достави збіжа по максимальних цінах, примусовий розділ), треба методи введення її в життя приміняти з великою оглядністю до позему зрозуміння і настроїв українського села.

Найблизшим завданнем апровізаційної політики на Україні буде стягане надвижки збіжа в докладно означених скількостях, а необхідних для прохарчування сільської бідноти, робітників і червоної армії. Стягаючи висше названі надвижки, особливо оглядно треба відноситися до середнобогатого селянства і відріжняти його від т. зв. „кулаків" (се зн. богачів). Конечною річю являється також демаскуванне перед селянством облуди контрреволюційних демагогів, які голосять, що одинокою метою совітської Росії в українській політиці є вивіз з України припасів збіжа і инших харчів.

Всі урядники центральної влади, партійні робітники, інструктори і т. п. повинні заохочувати якнайширші маси бідного і середно-засібного селянства до участи в урядах і в соціялістичному будівництві і творити в тій цїли енергічні органи влади робітного люду; не можна ніяк допустити до переповнення совітських урядів місцевим міським елементом, який нераз неспосібний зрозуміти дійсні потреби і услівя ествування широких мас українського селянства, хоч часто сі елементи підшиваються під прапор комунізму. Услівем приняття такого елементу як до партії, так і до державної служби, повинно бути попередне випробування спосібности до праці і степени пожертвування для справи робітного люду, а в першій мірі готовість до служби на фронті в рядах дієвої армії. В кождому разі праця сих чинників може відбуватися лише під стислою клясовою контролею пролетаріяту.

Як виказує досвід, супроти слабого зорґанізування біднійшого селянства, великі скількости оружя, що находяться в руках сільського люду, лишаються очевидно в руках „кулаків", контрреволюційних елементів, що замість диктатури робучого люду дає населенню фактичне панування бандитів і „кулаків" — з огляду на се, одним з найважнійших завдань являється відібранне всього оружя і зібрання її в руках революційної армії.

Виконавчий комітет російської комуністичної партії зводить цїли і завдання аграрної політики на Україні до ось яких постулятів:

1) Повна ліквідація відбудованої Денікіном великої власности при рівночасному відданню землі безземельним і малоземельним.

2) Суспільні господарства можуть орґанізуватися лише в повній згоді з потребами населення і настроєм місцевого селянства.

3) В справі орґанізування селянства в комуни, артелі тощо треба беззглядно перестерігати лінії політики партії, які не лише, що не позволяють на ніякий примус, але противно лишають се до вирішення селянам і дуже суворо карають нельояльне поведенне в сих квестіях.

*) Революційних комітетів.

НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ.

(З паризького тижневника „France et Ukraine").

З деякого часу Центральний Комітет Московських Савєтів рахував політичним змінити й полекшити занадто радикальні методи відносно України. Троцький з величезною реклямою опублікував сей нежданий здвиг до непривичного лібералізму і розуміється комуністична пропаґанда росповсюджує сю новину по всій Україні так як і повсему світу.

Правду сказати ніхто в Україні не вірить сим запевненням занадто вигодним щоб вони були дійсними. Большевики по загальній думці такі-ж самі централісти й імперіялісти як і всі Росіяни до якої-б кляси і до якої-б партії вони не належали.

Вже в той мент як вони захопили владу большевики визнавали самостійність Литви, Білорусі, України, на практиці-ж, на наше несчасте, вони дуже добре показали чого коштують російській обіцянки.

Наш нарід знайде в собі силу й однодушність щоб скинути з себе всяке чужинецьке ярмо. І нині він з призирством відкидає залицяння московських наїзників.

Боротьба роспочалась вже і большевики часто примушені бувають покидати заняті ними завдяки Денікіну позиції.

Українська армія роспочала офензиву і повстанці в звязку з нею бють красних, як приклад, було під Бердичевом. Наша побіда певна. Зимою вигнали Динікіна з України. На весні будем дивитись як большевики пошкандибають до Москви.

Як що Аліянти визнають Українську Республіку, та дадуть їй необхідну допомогу, біля реґулярного війска Петлюри швидко сформуються могутні фаланги українських героїв.

В сей час вже ряди української армії ширяться не щоденно, а кождої години... Великий мент визволення наближається.

Ф. Савченко.

РУХОВІ ЗАБАВИ І ГРИ

Зладив І. Боберський, учит. руханки.

Рухові гри дають нам воздух, сонце, рух, сьміх, злуку і завзяте.

ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ТІ, ЩО ДАЮТЬ ТЕАТРАЛЬНІ ВИСТАВИ УКРАЇНСЬКИХ ШТУК

позбудуться всяких клопотів, коли набудуть для своїх театральних бібліотек

ПАРТИТУРИ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ.

Діяльне нюйорське видавництво музичне видало останними часами кільканадцять **партитур до українських штук** і тїж можна тепер купити в книгарни „Свободи".

Партитури є вигідного формату, роблені читким нотним друком, а слова пісень виразно і рівно розписані під нотами.

Ціна незвичайно приступна, яка защадить Вам дотеперішні клопоти у випозичуваню і складаню великих кавцій. За кілька долярів можете засобити Вашу театральну бібліотеку многими так важними партитурами.

Безталана, драма в 5. діях	80
Бурлака, драма в 5. діях	60
Вихованець, комедія в 3. діях	80
Вихрест, драма в 5. діях	80
Дай серцю волю, драма в 5. діях	$1.00
Душогуби, драма в 5. діях	80
Дячиха, комедія в 4. діях	60
Жидівка вихрестка, драма в 5. д.	80
За Неман іду, оперета в 4. діях	$1.25
Катерина, драма в 4. діях	80
Кохане в мішках, водевіл в 1. дії	30
Мати наймичка, драма в 4. діях	80
Невольник, драма в 5. діях	$1.25
Ой не ходи Грицю та на вечерниці, драма в 5. діях	$1.75
Орися, малюнки з селянського життя в 4. діях	60
Пыста жидівка, драма в 5. діях	$1.25
Повернув ся із Сибіру, драма в 5. діях	80
По ревізії, етюд в 1. дії	50
Пошились у дурні, ком-опера в 3. діях	$1.25
Сатана в бочці, комедія в 1. дії	80
Сватане на вечерницях, водевіль в 1. дії	80
Тарас Бульба, драма в 4. діях	80
Хмара, драма в 5. діях	80
Як ковбаса та чарка, то мине ся сварка, водевіль в 1. дії	50
Панна Штукарка, ком. в 3. діях	60

При замовленях звиш 10 примірників повнисших партитур даємо 25%.

Порадно є мати два примірники партитури з кождої штуки. 21в—

Замовленя полагоджуєсь відворотною почтою. Листи і належитість просить ся посилати до:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Родимці!

МАЄМО ЧЕСТЬ ВАС ЗАВІДОМИТИ, ЩО ВІД ДНЯ 10. ЛЮТОГО С. Р. ВИСИЛАЄМО ДО ГАЛИЧИНИ ТІЛЬКИ ПОЛЬСЬКІ МАРКИ ПО НАЙНИЗШІМ ДЕННІМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО. — СПІШІТЬ СЯ З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ, БО КУРС ІДЕ В ГОРУ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ.

З поважанем

Nemeth State Bank,

ІВАН НЕМЕТ, президент.

Головний офіс:

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

Філія:

1597---2ND AVE., COR. 83RD ST., NEW YORK, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛЯДЕЛФІЇ

ПЕРЕСИЛАЄ гроші чеками до краю.
ПРОДАЄ шифкарти до краю на всі лінії.
ПОМОЖЕ Вам спровадити родину з краю.
ВИРОБЛЯЄ пашпорти.
ВІДШУКУЄ РОДИНИ В КРАЮ.

В кождій потребі кождий Українець в Америці повинен звернутися тільки до одинокого українського товариства—Американсько-Українського Бюра в Філадельфії. Адресуйте:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

322 North 8th St. Philadelphia, Pa.

Важна новина

Telephone: Lombard 2593.

Тепер МОЖНА ВЖЕ ПОСИЛАТИ ГРОШІ до старого краю а в короткі буде можна як передтим полагоджувати всілякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власнім будинку:

1) Виробляє і потверджує всілякі Документи так для Америки як і для всіх инших держав в Европі, то є Контракти купна та продажи, Скрипти довжні, Повновласти і т. д.
2) Пересилає гроші до краю тано і безпечно.
3) Виробляє пашпорти до краю.
4) Продає шифкарти на всі лінії.
5) Продає і купує доми, грунта так в Америці, як і старім краю.
6) Занимаєсь вишукуванєм і стяганєм спадків в кождій державі.
7) Асекурує доми і меблі від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосіть ся на адресу: 8в—

T. J. HRYCEY and CO.,

329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім неділь) від години 9-тої рано, до 9-тої вечером.

ПОЗІР РОДИМЦІ! ПОЗІР РОДИМЦІ!

ІСТОРИЧНІ ОБРАЗИ

можна тепер набути за одного доляра. Ся ціна знижена до мінімум задля теперішних обставин. Се є збір українських володарів, гетьманів і найвизначнійших мужів, разом 55 ОСІБ і 22 ПОДІЙ І ВИДІВ упорядкованих після часу з датами діяльности; викінчених в 10 КРАСКАХ І В ЗОЛОТІ. 139є—

Ся чудова збірка на однім образі повинна знаходитись в хаті кождого Українця. Сей образ можна і до краю завезти. Він улекшить кождому пізнане рідної історії.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ А СЕЙЧАС ПРИСИЛАЙТЕ ОДИН ДОЛЯР. ПОЧТУ САМІ ОПЛАТИМО. $1.00 ТІЛЬКИ. — Адреса:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ ТЕПЕР ДО КРАЮ

ПОКИ КУРС ІХ Є ЕЩЕ НИЗЬКИЙ.

130 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЗА $1.00

специяльна рата на великі квоти з даремною пересилкою телеграфом. 11—

ШИФКАРТИ І КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА

помагає в добавленю всіх документів подорожи під ПОРУКОЮ.

ДАРОМ

Всі інформації о виїзді, виготовленю всіх документів подорожи і найскоршої висилки гроший.

S. DE VITA

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ,

2105 FIRST AVE., DEPT. S. 1, NEW YORK, N. Y.

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

Загально знаний зі своєї совісности славянський і християнський банк в Америці поручає свої услуги усім Славянам не лише в часі передвеликоднім, але кождого часу а особливо тепер, коли всякі запотребовання до краєвих властий прибирають великі розміри, коли многі родимці є налякані всякими крикливими оголошенями і обіцянками, дають ся їм зводити і вкинути падають жертвою деяких несумлінних агентів, гумбугерів і крутіїв.

Родимці будьте обачні, не дайте ся баламутити, не дайте ся звести. Коли хочете післати гроші до старого краю, коли хочете закупити собі шифкарту, коли хочете, мати Ваші старокраєві нотаріяльні і правні документи вироблені добре відвічальними людьми, пишіть до банку, який є певним і довіря гідним а який Вас щиро і по християнськи обслужить.

Коли потребуєте якої небудь інформації, пишіть а листи адресуйте:

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА КУФРІВ

К. ЗЕМЯНСЬКИЙ і А. ВЯЦЕК.

Шановні Родаки! Єсли маєте замір купити добрий, вигідний і таний куфер, просимо відвідати наш склеп і фабрику. Хто купить в тім місяци, дістане по ціні гуртовній. Також виробляємо скринки на висилку всілякого товару до старого краю. Замовлення приймаємо на куфри зі всіх сторін Америки.

Наша адреса: 25в33

EAGLE TRUNK MANUFACTURING COMPANY,

100 AVENUE A. 6th & 7th Sts. NEW YORK, N. Y.

CORRECT ENGLISH

HOW TO USE IT

A MONTHLY MAGAZINE

$2.50 THE YEAR

Send 10 cents for Sample Copy

— to —

CORRECT ENGLISH PUB. CO.,

EVANSTON, ILLINOIS

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ: До ҐДАНЬСКА $110.—на корабель „МЕКСИКО", котрий відходить 6. Марця до Ґданьска впрост. — Корабель „ФРИДРИК VIII." відходить 11. марця, а „НЮ ЙОРК" 13. марця. Шифкарта на обидва кораблі коштує $117.

До ГАМБУРҐА $100. — Корабель „МАНДЖУРІЯ" відходить 27. марця.

Продаємо шифкарти на всі корабельні лінії по компанійних цінах.

ПОСИЛАЄМО гроші до краю ПО НАЙНИЗШІМ КУРСІ і з ПОВНОЮ ҐАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ПАТЕНТИ

Чи знаєте як їх осягнути?

ВИНАХОДИ

Чи знаєте як забезпечити ВАШІ ВИНАХОДИ?

Родимці!

Чи маєте який винахід? Чи маєте який помисл на якийсь винахід? Або уліпшене чогось, що вже істнує?

Пишіть до нас з повним ДОВІРЄМ по всілякі інформації, котрі ми уділяємо безплатно. 21—

Пишіть по нашу нову книжочку

„ЩО КОЖДИЙ ВИНАХІДНИК ПОВИНЕН ЗНАТИ".

Не зволікайте, пишіть сейчас до:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO.,

256 Broadway, New York, N.Y.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

КОРОТКИЙ ЧАС ДІЛИТЬ НАС ВІД ДНЯ РАДОСТИ ТА ВТІХИ. І ВАША РОДИНА ТА ЗНАКОМІ В СТАРІМ КРАЮ СХОЧУТЬ РІВНОЖ РАДІСНО ПОВИТАТИ ТОЙ ДЕНЬ ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО.

ВИ МОЖЕТЕ І ПОВИННІСЬТЕ УМОЖЛИВИТИ ЇМ СЕ ЧЕРЕЗ ПЕРЕСЛАНЄ ЇМ ГРОШЕВОЇ ПОМОЧИ ДЛЯ ВІДВЕРНЕНЯ БІДИ І ЖУРБИ. ЗРОБІТЬ ЇМ

ВЕСЕЛИМ ДНЕМ ВОСКРЕСЕНЄ ХРИСТОВЕ

І ПІШЛІТЬ ВАШІЙ РІДНІ

ГРОШІ

Чим скорше їх пішлете, тим скорше їх дістануть Ваші кревні і знакомі в старім краю.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, ПІШЛІТЬ ЇМ ПОМІЧ ГРОШЕВУ ЯКНАЙСКОРШЕ, АБИ МОГЛИ ЇЇ ОТРИМАТИ ЩЕ ПЕРЕД СВЯТАМИ.

ДАЄМО ЗАВШЕ ЯКНАЙДЕШЕВШИЙ КУРС ГРОШИЙ.

ЯК РІВНОЖ НАЙПЕВНІЙШУ ҐАРАНТІЮ, БО ПОСИЛАЄМО ВАШІ ГРОШІ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ КОНЗУЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ПОМАГАЄМО В ВИРОБЛЮВАНЮ ПАШПОРТУ.
ПРОДАЄМО КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ.

AMERUS TRADING CORPORATION,

139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

(межи 8-мою а 9 улицею).

ДР. ЮРІЙ ЖАТКОВИЧ ПРО АҐІТАЦІЮ І НАЦІОНАЛЬНІ МЕНЬШОСТИ НА КАРПАТСЬКІЙ РУСИ.

Упадок большевицького режіму на Мадярщині увільнив деякі сусідні держави від безпосередньої сильної аґітації за впровадженнем радянської влади. Але за се витворив він нову аґітацію, що має своє жерело в національно-шовіністичних ґрупах, згуртованих довкруги начальника воєнних сил адмірала Гортія. Ся аґітація загрожує головно територіям, які належали давнійше до Угорської Корони, а то Словаччині і Карпатській Руси. Поміж Чехо-Словакією і Мадярщиною панує з сего приводу певне напруженнє, яке приневолює правительство чесько-словацьке держатися в поготівлю. Ся аґітація викликала вже дуже душну атмосферу головно на Карпатській Руси — а іменно боязнь перед приходом Мадярів. На розвиток національного життя Карпатської Руси впливає прямо погубно. Змадяризована інтеліґенція та двигачі мадярської культури, Жиди, все ще мріють про цілість країв корони св. Стефана, і в сих надіях піддержують їх їхні однодумці в Будапешті, для котрих мадярське правительство ще удержує осібне міністерство „автономії" Руської Країни. Тому то так ліниво і неохочо береся вона до національного відродження, до кладення підвалин для своєї рідної культури, бо жде на час, коли без великого труду буде могла продовжувати денаціоналізацію свойого народу при помочі усіх середників мадярської політики.

Не диво отже, що викликане теперішнє політичне положеннє є предметом частих нарад між чесько-словацьким правительством а представниками Прикарпатської Руси. Др. Юрій Жаткович, президент карпато-руської Директорії, повернувши в другій половині грудня з Праги висказався перед представниками преси про свої переговори в Празі та про мадярську аґітацію в спосіб, який подаємо за „Kassi Naplo" з 21. грудня:

Я був в Празі, щоби виєднати іменуваннє нашого члена Директорії, пана Евгена Пузи, що і сталоєя. Що відноситься до руських (русинських) справ, то справа ґарантії і автономії змінилася о стільки, що вона перейшла від міністерства внутрішних справ до президії міністрів — і скоро тільки зійдеться Директорія, я подам до відома головні лінії, по котрих, гадаю, будуть розвиватися руські справи.

Що до граничного питання поміж Румунами і Словаками, то ту, наступить скоро рішеннє.

Але на території Карпатської Руси шириться сильно мадярська аґітація. Ми знаємо добре, що при сім ділі працює коло 2000 добре плачених аґітаторів, котрі затроюють серця спокійного населення. Першим середником, котрим вони послугуються при сій пропаґанді, є поширюваннє вісток, що чесько-словацьке правительство саме пускає фальшиві гроші, щоби зруйнувати і так бідний народ. Другим середником є аґітація тісно звязана з іменем адмірала Гортія. Треба конче остеречи публику перед допомогою сим аґітаторам, котрих найблизшою метою є недопустити населеннє до мирної праці та викликати несупокої.

Ми злучилися з власної волі з чесько-словацькою республікою і се становище наше є оконечне. Як що є такі, котрі думають про можливу зміну, то гадаю, що вони будуть знати свої обовязки і мусять під кожним оглядом поступати по законам своєї держави тому, що кожний незаконний поступок потягне за собою тяжкі наслідки. Ми бажаємо мирних установ і продуктивної праці і не стерпимо ніякої провокації.

Що до Гортія, то про се і не треба думати, бо колиби і сталося яке божевіллє, то воно не принеслоби ніяких користий для Мадярщини, а навпаки її положенне сталоби ще сумнійше.

Для живучих тут мадярських меньшостий хочемо справедливости і дамо їм всякі права. Ми є демократичною державою, в котрій кожний народ має своє право. Справу школи рішить Директорія, але тільки тимчасово, бо остаточне рішенне видасть сойм, який збереться в слідуючім році.

Що до жидівського питання, то воно в головних точках нам ясне. Важне є, яке становище займуть руські Жиди, чи вони будуть себе уважати нацією, чи ісповідниками одної віри. Ми не хочемо робити трудностий національній орґанізації. Впрочім жидівське питаннє буде управильнене законами чесько-словацької держави і ми їх постанови переймемо.

Я заступаю американське становище, що кожний може молитися до свойого Бога, як він хоче. То є справа одиниці.

THE SUCCESS OF THE UKRAINIAN NATIONAL CHOIR IN LONDON.

The concert given by the Ukrainian National Choir at Queen's Hall, on Tuesday evening last, proved a great success. The choir was much applauded, and frequent encores were demanded.

The London Press comments very favorably upon the performance of these Ukrainian singers. "Here was a choir," says the 'Globe," "with whom the conductor, Mr. A. Koshitz, could do whatever he wanted. His singers were absolutely perfect in attack and in dynamic gradation. They could, moreover, compass expressive effects of which few British choirs have ever dreamt, and in doing so they may have transcended our traditional limits, but they never passed the borders of the legitimate.

"Put plainly and bluntly, their various interpretations of hymus, carols, and folk-songs were admirable in fidelity of expression, vocal rarity, and expressive subtlety."

The "Daily Mail" critic makes the following remarks:—" 'She lives on, our Ukrainia,' sang a choir from that newly founded State last night at Queen's Hall. If the singing of these 'sons (and daughters) of mighty Cossacks dead and gone'—another phrase from their national anthem—is an indication of the vitality of the race, Ukrainia will live long and flourish. It is extraordinary for vigor and dramatic point."

Наталія з Озаркевичів

КОБРИНСЬКА

Українська письменниця

померла в середу 21. січня в Болехові. Похорон відбувся в пятницю 23. січня 1920 р.

Наталія з Озаркевичів Кобринська, дочка звісного діяча і посла Івана Озаркевича, вийшовши замуж за священика, скоро повдовіла та ціле своє життя посвятила літературній і суспільній праці. Належить вона до перших жіночих сил, що виступили в 80-тих роках на нашій літературній ниві. — Наталія Кобринська здобула собі скоро в сім напрямі визначне і почесне місце. Її оповідання з життя галицького мужика (Виборець) та галицької інтеліґенції (Дух часу, Пан Судія, Задля кусника хліба) виказують велику здібність обсервації та та малювання психічного переживання людини, що боре ся в життю між ідеальними поривами і буденщиною. Також послідний календар „Просвіти" приносить її нове оповідання.

Крім місця у літературі заслужилася Кобринська також у суспільній праці. Її стремління зміряли розворушити наше жіноцтво, а робить се не лиш у белєтристиці (Задля кусника хліба), але також у публіцистиці та стає піонїркою жіночого руху у нас. Орґанізує жіноче товариство, навязує зносини з жінками инших національностий, з Німками та Чешками, одним словом — як характеризує Франко — силкується втягнути наше жіноцтво в сферу ідей і інтересів передового европейського жіноцтва. Виданий її заходом 1887 р. у Львові жіночий Альманах „Перший вінок" належить до найкрасших і найбогатших змістом наших видань із того десятиліття. В нім мов у зеркалі малюється сумний і безтямний стан нашого ніби інтеліґентного жіноцтва в давнійшім часі, і перші початки та услівя нового руху. Голоси жінок Галичанок і Придніпрянок переплітаються там і зливаються в одну гармонію; почуття дружности і духової близькости не вважаючи на політичні межі виявляється досить ясно. Ті самі ідеї ширила Покійниця не лиш пером, але й словом у товариських розмовах. В. П. П.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

PITTSBURGH I HAMMOND

Мущини, женщини і діти є лічені на ріжні недуги без ніяких результатів, підчас коли їх дійсний клопіт лежить в черевнім хробаку зв. солітер.

ПРИСУТНІСТЬ ЙОГО ОБЯВЛЯЄСЬ:

Острі болї в жолудку і кишках, обложений язик, млоене, часте пльоване, утрата апетиту а частим відчуванем голоду, бите серця, болї голови, завороти, шум в ушах, чорні обвідки під очима, омлїване від порожного жолудка, блїдість лиця, нервовість, утрата амбіції, отяжілість членів, пригноблене і т. и.

ВИДИМІ ОБЯВИ: Уходять дрібні частини солітра. 26св36

Наша метода проганяє солітра протягом кількох годин без втрати часу взагалі або роботи. Терплячі зголошують ся до нас зі всіх частин Злучених Держав. Коли хочете подужати, голосіть ся сейчас.

ASSOCIATED DOCTORS,

708 PENN AVENUE,
4th Floor, PITTSBURGH, PA.
Також
155 STATE STREET,
2nd Floor, HAMMOND, IND.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.
Неділї: від 9. до 12. в пол.

ПОЩО ТЕРПІТИ

Величаві успіхи зістали осягнені через Електро-Медичні Х-Рей Методи. Пощо піддавати ся лікарській операції, коли Ви Можете бути лічені Електро-Медичною Терапією. Недуги жолудка, печінки і нирок як і пропуклину і гемороїди лічить ся без ножа. Нервові, вичерпані і немічні люди повертають до здоровля через Електро-Медичне лічене. Віддаємось спеціяльно недугам мущин і женщин.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер щодня з виїмком четвергів. В неділї і свята від 10. до 2. попол., напроти Мілїтарі Парку при Бродвей улици. 15вс—

Dr. COLL, 27 Cedar Street, NEWARK, N. J.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лїчить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради. Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаете. Я приміню для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моєї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших гроший. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нинї.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу ні гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найновійщих наукових метод.

Мої ціни за лїчене є дуже приступні і не більші які Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лїкаря.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **DR. RUSSELL,** В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., близько UNION SQUARE New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, специялїста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в коротці приверне Вам нове добре здоровле.

Він має в своїм офісі всі нові апарати до огляненя хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так випосажений, що може робити розклад крови, анализу уриня, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слідуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНҐАЛЕЙШЕН—На всї хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, штивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:

„Велика дяка Вам за вилїчене мене по короткім лїченю.

„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лїчили від Авґ. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсім докладно.

„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лїчене, а я певний, що скоро буде вилїчений.

„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене,

Ваш пацієнт,

(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайош".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лїкарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдавно істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе свое знане і довголітну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ реґулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда капсулка має назву MIDY. Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

337 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

НИКОЛАЙ СТАНИСЛАВ

майстер шевський.

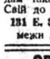

Хто хоче мати краєві сильні чоботи як офіцирські, мужеські або женські, щоби взяти їх до краю, нехай зголосить ся до мене, а я Вам зроблю. Чоботи від $20 до $35. Продам також шкіру або верхи готові. Свій до свого! 6в27

131 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

межи Avenue A & First Avenue.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

На НОВЕ і дуже практичне ШИЛО.

Тим шилом можете направляти всяку річ, на пр. черевики, убраня і т. п. Воно шиє дуже скоро і міцно так як машина. Висилаємо за $1.00 і додаємо 25 ярдів шевської дратви, тоненької і міцної за дармо. Осібні голки можете дістати у нас по 10 цнт. за штуку з дратву по 15 цнт. за звиток. Витніть се оголошене і залучіть 30 центів в почтових марках (Stamps) а при отриманю доплатите решту або відразу залучіть $1.00 і вишліть до: 144вс—

PEOPLE'S SUPPLY CO.,
Sta. D., Box 51, Dept. 98,
NEW YORK, N. Y.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість виличеня. По прочитаню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий специяльному застрикуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се в доказ моєї вдячности за те, що він зділав для мене.

F. WAGNER.
128 Palisade Ave., Bogota, N. J.
13-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повстали, або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

Скоро, тривало і за малу нагороду, без вїякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціялиста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я вперу Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, крови і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нещевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у ногах, слабість горла, жолудка і недомаганя кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ВАШКІРНІ ВСТРІКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ҐАРАНТІЯ 18.000.000 ДОЛЯРІВ

— ПІД ЯКОЮ —

ГРОШІ ПОСПІШНИМ ПЕРЕКАЗОМ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СВІТА.

ДО КРАЮ найліпші кораблі, котрі відходять в місяці марті.

	Марта
К. А. Вікторія, відходить	2
Імператор, Карманія, Ла Лорейн, Філядельфія	6
Вассарі	8
Роял Жорж	9
Маллорі	10
Фредріх 8-мий	11
Нордам, Колумбія	13
Рочембав, Канонія	16
Франція	18
Мавританія, Ню Йорк, Роттердам, Адріятік	20
Фінляндія	24
Ст. Павел, Ла Лорейн	27
Монголія	28
Кретік, Саксонія	31

ДО ГДАНСЬКА	$110.00
ДО ГАМБУРҐА	$100.00
ДО РОТТЕРДАМ	$ 85.00
ДО АНТВЕРПА	$ 65.00
ДО ПАРИЖА	$ 68.50
ДО ТРІЄСТУ	$ 90.00
ДО КОСТАНТИНОПОЛЯ	$150.00
ДО КОСТАНЗИ	$150.00

ДО Гданська можна їхати в місяци марті на днях 2, 6, 8, 9, 13, 20 і 31. Пашпорти виробляємо у Польського Консуля, Австрійського, Мадярського, Бельґійського, Французького, Юго-Словацького, Чехо-Словацького, Румунського, і в других Консулів. Жадайте аплікацію на пашпорт. Висилаємо даремно.

Коли до краю будете їхати, пересилайте гроші через нас, бо ми є найбільшим і найвідповідальнійшим посередництвом у пересилці гроший в цілім світі.

TESLUK BROTHERS, 1106 O'FALLON ST., ST. LOUIS, MO. — або — **TESLUK BROTHERS,** 200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

БРАТЯ ТЕСЛЮКИ

ВШЕХПОЛЬСЬКА ПОЛІТИКА.

Польські звіти Ернеста Адама і Станіслава Ґломбінського.

Дня 29. грудня м. р. скликали у Львові посли д-р Адам і д-р Ґломбінські своїх виборців, щоби їм представити теперішню політичну ситуацію.

Перший говорив **д-р Адам** і скаазв між иншим:

„На заході чекають нас плебісцити, від полудня хоч усталена граница, неодин ще чекає клопіт, а цілий Схід є одною великою загадкою. Богато ще сердешної крови проллється, заки східні границі будуть усталені і се ще довго потриває. **Щодо Східної Галичини, не потребуємо нікого впевняти, що оя з цілим краєм переконаний, що сеї землі не дамо, без огляду на який-будь наказ. Справа Східної Галичини се політична небезпека.** Були в нас заходи, щоби нас порізнити з антантою, якій будь-що-будь завдячуємо нашу самостійність. Хоч сьогодня наспівають з Парижа красші вісти, то всежтаки небезпека не минула і з тим треба числитися. **Справа Східної Галичини мала бути порішена на повному соймі, та кабінетова кріза стала сьому на перешкоді. Сю справу прийдеться тепер порішити дипльоматичною дорогою, без апелювання до висшої інстанції.** Скоро говориться про взаємини з антантою, то годиться звернути увагу на ті випади, які час до часу уряджує наша преса проти Англії. Се неполітичний крок, бо не тільки що не приносоть успіху, але ще дразнить. Такі річи небажані, а Англія їх точно реєструє. Не йде тут о прихильність, але о великі політичні інтереси ізза того, що ми потребуємо помочі".

Другий промовляв **С. Ґломбінські.** Зараз на вступі відмітив він, що мимо великих недостач і сумних проявів в польському політичному життю, нема узасадненої причини до песимізму. Далі сказав він таке:

„Я був щасливи, коли перед кількома днями їхав з Варшави до Львова, **бо дістав відомість про те, що Англія згодилась на ревізію постанови в справі Східної Галичини.** Хід сеї справи, се накрасший доказ того, що наш нарід навіть в найтяжших хвилинах не повинен падати духом.

На полі заграничної політики відроджується в певних кругах орієнтація з часів війни, союза з Німцями і з Українцями, хоч така орієнтація не має реальної підстави. Є люди, які в добрій вірі думають, що така орієнтація може нас приблизити до мира і запевнити більшу незалежність від коаліції. Так думають наївні люди, що діточим робо мдумають. Одначе їх не треба пятнувати, тільки освідомляти та просвічати. Та є инші люди, які таку арієнтацію свідомо голосять, йдучи на сліпо в тенети ворожих інтриґ. Вони то сповняють злочин супроти Польщі і їх треба пятнувати.

Болюча се для нас річ, що наші східні границі, головно, з огляду на неупорядковані відносини в Росії, досі коаліція не визначила. Скоро одначе в справі Східної Галичини наступив вже корисний зворот, можемо на се числити, що також справа зединення тих земель на Сході, які зберегли польський (?) характер і самі домагаються злуки з Польщею, в недовзі буде порішена.

Долею України яко осібної держави Польща не може інтересуватися так довго, як довго сам український народ сього не домагається (?). Вправді посол у Відні в якомусь інтервю, оголошенім в дневниках, оповідав про навязанне торговельних взаємин між Польщею і Україною, та про сі взаємини ані мені, ані міністрови заграничних справ нічого не відомо. Тому думаю, що посол у Відні красше зробив би, колиб займався справами собі повіреними і не вводив в блуд публичної опінії мнимими взаєминами з неістнуючою українською державою. **З Литвою і Латвією бажає польська держава навязати як найкрасші взаємини і маємо надію, що литовські політики колись зрозуміють, що їх претенсії до Вильна і прочих польських (?) земель нездійснимі і непотрібно утруднюють навязанне взаємин з польською державою".**

THE MARCHES OF EUROPE.

If the Allies make peace with Lenine what policy is to be pursued toward the Russian border states? So far the Allies have taken official cognizance of only two of them, Poland and Finland; the rest are, diplmatically, still non-existent. And yet they might have been most useful allies. For these countries made open war on the Bolsheviki, and the mere fact that they survived against overwhelming odds testifies to their inherent vitality. These border peoples oppose the Bolsheviki with an intensity unknown among the masses of the West. For them the tyranny of Lenine is the old tyranny of the Czar in a "red" disguise.

Instead of supporting these natural enemies of Bolshevism, the Allies remained inactive, or, in the case of the Ukraine, positively hostile. And yet counsel to the contrary existed. Theodore Roosevelt, in his speech at Carnegie Hall on October 28, 1918, laid down the following policy in regard to the Russian border peoples: "All of Poland," he said, "must be a separate commonwealth, with a seafront on the Baltic; Finland and the Baltic provinces, Lithuania and Ukrainia must be made as absolutely independent of Germany as of Russia." Roosevelt never claimed to be a Russian expert, but his sound judgment hit upon the right solution.

This, however, is past ristory. As to the future, a clear-cut alternative exists. The Allies must either secure the adherence of the border states, or else permit Lenine to beat them to it. Just as in bygone centuries Poland and Hungary guarded the gates of Europe against the Turk and the Tartar so in the years immediately ahead Finland, Esthonia, Lettonia, Lithuania, Poland and the Ukraine must act as the insulators of European civilization, or else they must become the outposts of Trotzkyism.

To secure the allegiance of the border peoples the Allies must do two things; they must immediately recognize their independence, and they must put the recognized states economically on their feet. For after the signing of the Bolshevik peace the states of the Russian border—now become the marches of Europe—will be the first line of defense. The prosperity and contentedness of their peoples will be the rampart of Europe.

Had the Bolsheviki been ousted from Moscow, the reunion of the peoples once ruled by the Czar would have followed, probably as a federation of republics. Such a federation is unthinkable with Lenine reigning at the Kremlin. Under the circumstances both the safety of the West and the intrinsic interest of the peoples immediately concerned require a federation or at least alliance of the border states from the Baltic to the Black Sea. A sort of cooperation already exists or has recently existed between Esthonians and Letts, Letts and Lithuanians, Lithuanians and Poles; even onetime enemies, Poles and Ukrainians, have merged outstanding differences in their common fear of the pan-Russian centralists. Whether Finland would join the group or prefer adhering to a future Ccandinavian alliance may well be left for herself to decide. The chief thing is to bring about the alliance of the states from Esthonia to the Ukraine. If the Allies miss this—hteir last—contructive opportunity, then, indeed, they will have reason to be troubled over the future.

(From the N. Y. Times, February 15, 1920.)

ПРОГРАМА ЗАГРАНИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПОЛЬСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ

Варшавська Рада Робітничих Делеґатів польської соціялістичної партії приняла одноголосно слідуючі резолюції в справі польської заграничної політики:

1) Підставою заграничної політики польської республики має бути засада удержання независимости й суверенности Польщі в границях, що обіймають всі польські землі. **Спірні границі належить установити свобідним рішенням населення окраїнних земель і в дорозі добровільного порозуміння безпосередно інтересованих держав.**

2) Заграничня політика має опиратись на змаганню до мирового полагодження спорів і на добросусідських взаєминах з другими державами. **Заграничня політика має бути явна і під контролею суспільности.**

3) **Рада робітничих делеґатів заявляється за безпроволочним закінченням війни із савєтським урядом на підставі признання обома сторонами независимости народів: України, Фінляндії, Білоруси, Литви, Лотви й Естонії.**

4) Р. Р. Д. висказується за федераційним або союзничим відношенням з окраїнними державами, які повстали на руїнах давної Росії, бо бачить в тому союзі найліпшу запоруку мира й оборони спільних інтересів.

В дискусії над повисшими резолюціями піднесли бесідники, що на заході всі народи, побідники й побіджені, покінчили вже війну і приступили до зновлення свого промислу й торговлі. Лише Польща веде ще війну, яка утратила оборонний характер, який мала зразу, а **перемінилась в заборчу війну,** ведену в інтересах обшарників, реакції і клиру. Війну веде Польща, бо коаліція хоче, щоби Польща була заборолом реакції. Польща веде війну, а дехто мріє про занятте Києва і Москви, а тимчасом погіршується і нищиться стан краю і ослаблюється плебісцитові вигляди на заході. З Росією можна воювати без кінця і висліду цілі літа, а тимчасом коаліція навязує з большевиками торговельні зносини і буде черпати з безмежних богатств Росії, а Польща не буде в стані навязати з нею торговельних зносин і на далі буде спроваджувати збіже за казочні суми з Америки, в часі, як на мирній дорозі можна дістати се збіже з України.

Мир стався сьогодня найбільше життевою потребою польської держави. Завданнем робітничої кляси є домагатись мира; як найсильнійше натискати на сойм та уряд; орґанізувати під кличем мира всіх працюючих; створити в народі волю до мира.

Михайло Грушевський.

Про батька козацького

БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ХУСТКИ

Висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літних Ціна їх як слідує: 153—

Хустка з волочки, біла, 46x46 цалів	$ 3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60x60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до завиваня	10.00
Хустини літні, білі, по	2.00
Хустини літні, чорна або бронзова з френзлями	4.00

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A.
NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклинків).

NEWARK, N. J.

Заходом **тов. „Вільна Україна"**, від. 152 У. Н. Союза в Нюарку, Н. Дж., відограєсь представлене **„УКРАДЕНЕ ЩАСТЄ"**, драма в 5. діях з сельського житя, Івана Франка, **в неділю, дня 7. марта 1920 р.** в гали церковній при Корт ул. Початок о годині 7.30 вечером. Ціни місць: 50 і 35 цнт. Проситься до численної участи.

27-28 КОМІТЕТ.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В МІСЦЕВОСТИ WINSLOW, В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗИ.

Щоби широко розвинути українську вічального властителя і стати незавнсимим, то нехай приїде до Вінслов а тут вибере собі фарму яку сам схоче за малою вплатою. Земля є тут дуже добра і урожайна, положена межи великими містами як Філядельфія і Атлянтик Сіти, при зелізниці і добрій комунікації. До міста Гамільтон їзда 8 цнт. По дальші інформації писати до: 26-32

ILKO CAP, Farm Boss,
Box 131. Winslow, N. J.

НА ФАРМІ — ВАШЕ І ВАШОЇ РОДИНИ ЗАПЕВНЕНА ДОЛЯ.

Знаменита нагода трафляєсь для тих Українців, котрі схотілиби поселитись на фармах околиці Річмонд, в стейті Вірджінія. Тут є добра земля, рівна, без каміня і мочарів. Дає плоди два рази до року. Положена в поблизу великих міст, фабрик і корабельної пристани. Всі продукти можна продати таки на місци, без клопоту. Добра комунікація з містами Річмонд, Норфольк, Балтімор і Вашінґтон. Хто має намір поселитись на фармі, може тут купити добру фарму або лоти з хатою на дуже добрих услівях. Нехай удасть ся до мене на адресу: 27-29

PAUL NICKLIS,
BOX 17, PORT RICHMOND, VA.

Тут вже осілось кількадесять родин і усі зістали обслужені як найліпше. Декотрі з тих вдоволених звуться: Дмитро Колодій, Осип Сипович, Іван Ринчик, В. Яцкороцкий, К. Янсон. Вони тут приязно ведуть фармерку і радо дають пораду новим фармерам.

По близші інформації пишіть на повисше подану адресу.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ ОБУВЯ.

Українці, котрі думають їхати до краю, повинні постарати ся у свого старокраєвого шевця зробити собі на старокраєву моду, з доброї шкіри

ЧОБОТИ АБО ЧЕРЕВИКИ.

В старім краю нема шкіри і нема з чого зробити добрих чобіт, тому зайдіть сейчас до свого українського шевця і дайте замовлене зробити собі перед відїздом до краю сильні чоботи або черевики. Не зволікайте, а сейчас приходіть і дайте заказ на чоботи. Очікуємо. Адреса: 12в—

МАКСИМ ІВАНЦІВ,
600 E. 12th ST., NEW YORK, N. Y.

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK — CMB

ВІДВІЧАЛЬНІСТЬ
СОВІСНІСТЬ
БЕЗДОГАННА ОБСЛУГА
І НИЗЬКІ ЦІНИ

Коли хочете бути обслужені добре зголосіться до нас.

Наші ціни на грошевих пересилках є по найдешевших цінах виміни. Порозуміїтесь з нами заки вишлете гроші до Европи.

ПАШПОРТИ, КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ і всякі ДОКУМЕНТИ потрібні до виїзду і подорожи можете через нас дістати в найкоротшім часі. 24—

Коли хочете бути певні, щоб Ваші гроші були забезпечені, то зачніть складати

СВОЇ ОЩАДНОСТИ В НАШІМ БАНКУ

CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK
1 East 14th Street,
NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь)

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблн кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: **GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y.** 124—

ПОТРІБНА вейтерка до реставрації, тижнева платня $18.00 і типс. — 105 E. 8th St., New York, N. Y. 25-8

Пошукую свого шваґра **ОЛЕКСУ ШИНКАРА,** з села Чорний Ліс, повіт Збараж. Має перебувати в Бофало. Має у мене лист з краю. Нехай зголоситься до: ANTHONY FRYGA, Box 106, Warren Point, N. J. 27-29

Пошукую свого шваґра **МИХАЙЛА ПАСЛАВСЬКОГО,** з села Турка, повіт Ліско, Гал. Маю для него кілька листів з краю від жінки. Він має перебувати в Скрентон, Па. Голоситись прошу до: JOHN PUPICZ, Box 404, Haselton, Ohio. 25-7

Пошукую свого сина **АДАМА СУРМУ,** має літ 19, ростом високий. Хтоби о нім знав, зволить ласкаво подати мені його адресу: ІЛЬКО СУРМА, 44 Shaw Ave., Newark, N. J. 24-26

Пошукую **ВАСИЛЯ ШЕВЧУКА,** з села Монастир, повіт Городенка, Галичина. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситися на адресу: NYKOLA BABALA, 167 Chicago Street, Buffalo, N. Y. 25-27

Пошукую **МИХАЇЛА КРАВЧИШИНА і МАРІЮ КІМАК,** з села Туринського, повіт Сянок. Хтоби о них знав або вони самі, хай пишуть на адресу: JOHN KRAWCHYSHYN, 8358 Green Bay Ave., Chicago, Ill. 27

Пошукую свого шваґра **МИХАЙЛА САВКУ,** з села Кудлатівки, пов. Калуш, Гал. Хто подасть його адресу дістане $10.00 нагороди. M. PRYTULA, 789 Second Ave., Yard, New Kensington, Pa. 26-8

Пошукую свого сусіда **МИХАЙЛА ВИННИКА,** з села Ляцке Шляхотське, пов. Товмач, Гал. Перебував в Бутлер, Па. Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголоситись до: PETER KAMINSKI, 442 Whitesboro St., Utica, N. Y. 26-28

Пошукую свого брата **ІВАНА ТИМЧИШИНА,** з села Деревні, повіт Жовква, Гал. Перед кількома роками перебував в околиці Скрентону. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситись на адресу: WASYL TYMCHYSHYN, 41 College Pl., Newark, N. J. 26-28

Пошукую робітника або партнера **ДО ЧИЩЕНЯ ВІКОН.** Добрий заробок — $500.00 місячно. Голоситись чимскорше: WM. KOPCIAL, Box 109, Mansfield, Ohio. 23-28

Пошукую **ПЕТРА КОВАЛЯ,** Шведового, з села Стефкови і **СТЕФАНА СТАХУРУ** свого сусіда з села Ольшаниці, оба з пов. Ліско. Хтоби о них знав або вони самі, зволять зголоситись до: JOHN SOROTIAK, 615 Lehigh St., Palmerton, Pa. 26-28

Пошукую свого брата стриєчного **ТИМКА і МАРІЮ,** походять з села Максимовичі, повіт Самбір, Галичина. Мають перебувати в Ню Йорку. Прошу зголоситись в важній справі до: NYKOLAY MALECKI, 68 Eoff St., Benwood, W. Va. 27-28

Пошукую **ТЕОДОРА БУШКЕВИЧА і ОЛЬГУ БУШКЕВИЧ.** Мають перебувати в Вест Пульман або Шікаго, Ілл. Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосяться до: KATERINA IWASYK, Box 18, Moldawan, East Youngstown, Ohio. 27-29

ПОШУКУЮ женщини, яка би хотіла занятись доглядом троє дітий у вдівця. В справі платні прошу голоситись до: THEODORE CZARNEWYJ, 291 Van Horne Street, Jersey City, N. J. 27-29

Пошукую свою сестру **ОЛЕНУ КАРАВЕЦЬ,** родом з села Прелук, повіт Сянік, Гал. Має перебувати в нюйорській околиці. Хтоби про ню знав або вона, сама, зволить зголоситися до: PAZI PATROSZ, 1817 Racin Street, Racine, Wis. 27

Пошукую своєї донки **АННИ ВАСИЛИШИН,** має 5-літного хлопця. Вона походить з Ліського, пов. Товмач, Гал. Перед двома роками перебувала в Ню Йорку. За подане її адреси дам $5.00, або ти сама люба дитино, прийдь до мене і разом поїдемо до краю. О се тебе прошу. Як не маєш гроший, то напиши а я тобі пішлю. Моя адреса: PETRO DANYLEC, 141 Second St., Passaic, N. J. 27-28

Пошукую свого шваґра **НИКОЛАЯ СТОЦЕНЬ,** з села Мухавки, повіт Чортків, Гал. В 1914 році перебував в Саскачеван, Онт., Канада. Хтоби о нім знав, прошу зголоситись: MICHAEL SOWINSKI, Box 332, Neffs, O. 26-8

Пошукую своїх краянів **ІВАНА БУРТНИКА, МИХАЇЛА БУРТНИКА і ОЛЕКСУ ОСТАФІЙЧУКА.** Всі три родом з Коцеміра, Гал. В 1914 році вони перебували в Філядельфії, Я походжу з того самого села, що і вони. Хтоби о них знав або вони самі, прошу зголоситися до мене на адресу: WASYL GIERULA, Box 11, Adelaide, Pa. 26-27

Пошукую свого краяна **ЛУКУ ЯРОШЕВСЬКОГО,** родом зі Станіславчука, пов. Броди, Гал. Маю до него важну справу з краю від його родичів. Тому два роки перебував в Аллентавн, Па. Хто подасть його адресу дістане $25.00 нагороди, або він сам най голоситься до: ALEX LESIW, 57—10th St., Fall River, Mass. 26-7

СТЕЙШЕНЕРІ склеп мусить бути проданий сейчас з причини виїзду по приступній ціні. — 428 E. 14th St., New York, N. Y. 25-28

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

Гаврило Полянка повідомляє **ЛУЦЯ ВАЛЕЩУКА,** котрий замешкував під ч. 502 Ferry St., Newark, N. J., що його жінка вомерла. 27-29

ПОТРЕБА женщини, Українки, до бюрової праці. Обзнакомлена з українським тайпрайтером дістане $25.00 тижнево; необзнакомлена $15.00. Голоситись особисто або листовно до: CHECHO-SLOVAKIA CONSULATE 164 Nassau St., New York, N. Y. 26-28

Отсею дорогою маю честь повідомити усіх моїх знакомих та приятелів, що з днем 20. лютого с. р. обняв я посаду співробітника в широко звісній „Амерус Трейдінґ Корпорації" в Ню Йорку, Н. Й. 26-30

Прошу тому всіх інтересованих, щоби в справах інформаційних звертались до мене під адресою: MICHAEL J. BIELA, c/o Amerus Ukrainian Trading Corporation, 165 Broadway, New York, N. Y.

Особа, котра зголосилась на моє оголошене, в якім я пошукував женщини, яка би хотіла занятися зарядом дому і вихованем одної дитини, 3-річної дівчинки, зволить прислати мені другий лист, бо присланий сею особою з Бруклина лист загубився мені сейчас по одержаню, а поданої адреси я не запамятав. M. K. LIPCAN, Box 557, Pitcairn, Pa. 27

Володимир Ф. Кругляк, **Український Нотар,** виготовляє всякі документи до старого краю, як повновласти, просьби о пашпорти, а також спроваджує родини до Америки і т. и. Пишіть на адресу: 25-36

V. F. KRUGLAK,
151 Ave. A, cor. 10 St. New York City.

ОПОВІЩЕНЄ.

Обовязок, який вложило на мене Українська Торговельна Корпорація, розпічну виповняти від дня 1-го марта с. р. Всіх моїх товаришів, приятелів, знакомих і інтересованих в тій справі, відноситись прошу на слідуючу адресу: THEO. B. YAWORSKY, 308 King St., Wilmington, Del. 26-31

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дії.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ІНФЛЮЕНЗА ПОНОВНО УБИВАЄ ТИСЯЧІ ЛЮДИЙ!

Як можете забезпечитися перед сею грізною недугою, яка так немилосерно убиває так много людий.

Інфлюенза знова повернула і убиває тисячі людий. Газетні новини подали, що від сеї страшної недуги померло вже 14,000 в Шікаго, 8,000 в Толідо, 6,000 в Клівленд, понад 4,000 в Пітсбурґ і що ся епідемія поширюєсь в більших і менших розмірах по цілім краю в кождім місті або місточку. Декотрі люди побоюються, що вона буде шаліти так сильно як минувшого року, коли не гірше.

Якжеж Ви можете забезпечити Ваше здоровле перед інфлюенцією? Держіть Ваше тіло в порядку. Памятайте, що здорова людина має більше відпорности як людина хора і немічна. Коли у Вашім здоровлю є якась хиба, то направте її чимскорше. Держіть все під рукою таке помічне средство яким є DOC HART'S HERB RENOVATOR. **Найліпший лік сього рода в світі.** Він поможе Вам, коли Ви є недужі і захоронить Вас перед сею страшною епідемією зв. інфлюенза. Сей лік незмірно поручають на запір, нестравність, обложений язик, жовтачку, завороти голови, болі голови, недомагання печінки, нирок і кишок, ломанє і болі крижий, лихий апетит, несмак по їдженю, воркотить або млоїть Вас від жолудка, кваси в жолудку, нечистість крови, прищі на лици і тілі, пятнисту краску лиця і т. и. Найліпший і правдивий HERB RENOVATOR має DOC HART'S підпис на кождій коробці. Висилаємо почтою всюди. Пишіть у своїй мові. Ціна, повне лічене, 6 коробок $10 або 3 коробки $6.00 або 1 коробка $2.00. Замовленя враз з належитостю треба висилати до сеї гідної довіря і добре звісної фірми: PITTSBURGH REMEDY COMPANY, 218 Burgwin Building, PITTSBURGH, PA. 24в30

ПОЗІР! НОВІ КНИЖКИ!

Самі читайте і до старого краю посилайте!

До кождого найменьшого замовленя даємо календарик даром.

Синя фльота (повість)	$1.00
Соняшний промінь	80
Чернигівка	60
Борці за правду (А. Кащенко)	50
Запорожська слава (А. Кащенко)	50
Історія боротьби віри з наукою	1.50
Камінна душа	1.50
Розбійник Кармелюк (цілий)	2.40
Сорок тисяч миль під водою	1.00
Фільозофія соціял демократії	2.00
Кайдешева Сімя	60
Тайни цісарського двора в Відни	50
Грішники (роман)	80
Петрії Довбущуки	80
Гумористичний збірник	1.00
Словар чужих слів	2.00
Кухар, як варити і печи	1.00
Наука про управу землі	1.00

Календарі на 1920 р.

Кал. Укр. Голосу	60
Кал. Кан. Українця	60
Кал. У. Н. Союза	60
Кал. Р. Н. Союза	50
Календар „Оси"	60
Календар Січового Базару	50

Молитвенники, тепер з краю.

Бог Радость Моя, в скіряній оправі, з замком	2.50
Ангел Хоронитель, в скіряній оправі, з замком	2.00
Помилуй нас Господи	2.00
Ангел Хоронитель, в кістяній оправі, з замком	1.90
Помилуй нас Господи, в кістяній оправі, з замком	1.90

При замовленю не мусите посилати всі гроші наперед. Пришліть доляра в листі, а решту заплатите при отриманю книжок — так безпечнійше.

Всі замовленя посилайте на адресу: 17-28

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th STR., NEW YORK, N. Y.

ДР. СПІЛЛІНГЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В тих днях є безплатне бадане. В инші дні приймаєся за попереднім порозумінєм.

ВЕЛИКУ ВИГРАНУ

осягає той Українець, котрий знає анґлійський язик і лише тоді він зажиє гарно в Америці. Коли Ви ще до сеї пори не володієте анґлійським язиком, то запишіть ся ще сьогодня а за три місяці будете орудувати таким богатим даром! Вам буде все доступне. Ви станете на рівні з Американцем; для Вас жите в Америці стане красшим і лекшим, а чому ж? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по анґлійськи. 85,6,7

Пробні лекції і подробиці висилаємо по одержаню 10 цт. грішми або марками (канадійські також). Адресуйте:

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET,

NEW YORK, N. Y.

СЬПІВАКИ-КОНЦЕРТАНТИ

і ті, котрі любують ся в українській музиці, найдуть 10 найкрасших народних пісень під нотами з акомп. фортепяна в нововиданій збірці М.Зазуляка п. з.

ВЖЕ ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА

Зміст: 1) Вже воскресла Україна. 2) Ой Дніпре мій, Дніпре. 3) Гей на горі там женці жнуть. 4) Сьвято в Чигирині. 5) Ой не ходи, Грицю, на вечерниці. 6) Серенада. 7) Ой ходила дівчинонька беріжком. 8) Мені однаково. 9) В гаю зеленім. 10. Як би мені, мамо, намисто. 130ч

Формат 11x14 цалів. Сильний папір. Гарна окладинка.

ЦІНА $1.50 З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Посередникам даєсь опуст.

Замовлення приймає:

Svoboda

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ. (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 6—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін..... $5.00
ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний специяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКРІНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, специяльно же на пропуклину, при помочи специяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

804 2nd Ave., (між 17 a 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant

НОВИНКИ.

Польські гроші дуже потаніли.

Польські марки в останніх днях значно понизились на вартости, бо протягом тижня стратили на вартости 30 центів. За 100 польських марок тиждень тому платили на нюйорській біржи 92 центи; минувшого понеділка платили лише 64 центів.

Дуже добре стоять на біржи гроші фінляндські і сербські. За 100 фінмарок платять $4.53, а за 100 сербських динарів $3.30. Німецькі марки значно піднеслись і підносяться постійно. Вчера платили за 100 німмарок $1.02. Найнизший курс австрійських гроший. За 100 корон платили вчера 38 центів.

Небраска проти крайно-реакційного закона.

Сойм Небраски відкинув пропозицію, щоби в стейті заборонити науку всіх инших мов, крім анґлійської. Законопроєкт домагався, щоб анґлійську мову узнати одинокою розговірною мовою в стейті, а чужі мови щоб було дозволено вчити дітий аж в 14-тім року життя. Сойм відкинув законопроєкт 65 голосами проти 28, а натомісць приняв резолюцію компромісову, яка говорить, що анґлійська мова є урядовою мовою стейту і яко така має бути предметом науки у всіх публичних і приватних школах.

Український селянин знайшов в землі міліоновий скарб.

Господар Василь Говірко в Цикові, під Перемишлем в Галичині, орючи своє поле, наткнув плугом на твердий предмет. Відкопавши трохи землі, завважав він великий металевий котел. Думаючи, що се ґранат зарився так глибоко в землю, заперестав роботу і відступив від місця, боячись, аби не наступила експльозія. По короткій надумі однак приступив відважно до місця і викопав цілу мідяну урну. Коли отворив її, цофнувся мов зачарований. Урна була по береги виповнена золотом. Гроші походять ще з 15, 16, 17 і 18 віків і вартають міліони корон, котрі припадуть в якійсь части сьому селянинови. Після старого австрійського закона, який ще нині обовязує в Галичині, найдений скарб ділиться на три части: одна припадає державі, друга нахідникови, а третя властителю ґрунту. А що в сім случаю Василь Говірко є і нахідником і властителем ґрунту, на якім найдено скарб, то йому припадають дві-треті части скарбу.

Римські і лондонські служниці орґанізуються.

Недавно в Римі, як доносять, відбулись перші загальні збори женщин-служниць, які зорґанізувались і поставили своїм працьодавцям свої услівя праці. Між иншими служниці домагаються вільних годин від праці від 6-тої вечером до 6-тої години рано протягом літнього сезону, щоби могли виходити купатись в ріці Тибрі. За літній сезон вони домагаються також подвійної платні, бо в тім часі вони мають подвійні розходи. Дівчата домагаються також два папіроси кождого дня в році.

Лондонські дівчата-служниці зорґанізувались в робітничий союз і поставили своїм працьодавцям слідуючі услівя: 1) години праці від 6.30 рано до 10 вечером; в тім 4 години 30 мінут свобідних на вихід з дому і 2 години на обід і вечеру; 2) кождого тижня пів дня вільного від години 4 пополудни до 10 вечером; 3) кожда друга неділя вільна від години 3 пополудни до 10 вечером; 4) два тижні свят в році, з платнею і зворотом коштів; 5) найменьша платня для дівчат висше 24 року життя — 33 фунти стерлінґів (165 долярів) місячно.

Лист в Ню Йорку йшов 15 днів.

Пані Г. Зварич, що мешкає під ч. 103½ Ст. Маркс Плейс, Ню Йорк, одержала минувшої суботи рано реґістрований лист з краю, писаний 13. січня. Цікаво, що сей лист йшов з Бовшова, рогатинського повіту, до Ню Йорку один місяць, а з головної почти в Ню Йорку прийшов аж за 15 днів до адресатки. Лист прийшов до Ню Йорку 13. лютого, а листоноша доручив його адресатці 28. лютого.

Карти в Німеччині подорожіють.

Карти в Німеччині будуть незабаром зачислені до люксусових річий, так як тютюн, бо правительство задумало наложити на карти такий податок, що їх ціна подвоїться.

ПЕРША ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

Філія: American Express Company,

Пересилаємо гроші поспішними специяльними переказами платними в банках в Галичині. ҐАРАНТІЯ 18,000.000 ДОЛЯРІВ під якою висилаємо гроші специяльними переказами платними за океаном.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листі вишлете їм і на жадане особисте чи писемне вислана квота буде виплачена Вашим рідним без застереженя в висше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ, ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАЙДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШІФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК. ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Селяни грозять зниженнем продукції.

Американські рільники, невдоволені вислідом своєї праці в останнім році, постановили понизити продукцію харчів у слідуючім році або піднести ціну продуктів. Селянство невдоволене заплатою, яку воно одержало за свою тяжку і довгу працю.

Скаржаться селяни головно на се, що вони мусять тяжко працювати, а за ту тяжку працю дістають слабу нагороду, підчас коли „міщани жиють собі безжурно і вигідно, побирають добрі платні і роблять короткі години". До правительства наспіли листи від 40.000 рільників, котрі заявляють, що покинуть управу землі і перенесуться в місто, або остаточно знижать продукцію.

До села закрадається обурення на місто, і фармери голосно заявляють, що не хочуть працювати на страйкерів, визискувачів та грубоплатних панів-міщан.

Ще инша причина, чому селяни невдоволені. — Їм тяжко дістати робітника, бо село не може платити робітникови за його працю стільки, скільки платить місто. Місто навчило робітника на короткі години праці, а короткі години праці і велика платня означають для фармера меньшу продукцію і більший кошт. Обі обставини ведуть фармера до руїни. — І так робітник утікає з фарми до фабрики, бо там йому дають більше гроший за меньше годин праці.

А правительство що на се?— Воно заалярмоване такою грізною заявою рільника і напирає на парлямент, аби прийшов з ратунком. Правительство радить парляментови, щоби приняв якісь способи, які улекшили би селянинови торговлю своїми продуктами впрост з консументом, без помочи посередників. А один такий спосіб, після правительства, є: позволити продуцентови пересилати свій товар консументови у більших почтових посилках.

„Гарден — зрадник!"

Німецький історик і публіцист Тіоме видав брошуру під наголовком „Максиміліян Гарден закутий в кайдани". Гарден ославився у світі яко видавець і редактор ґазети „Цукунфт" („Будучність"), яка незвичайно остро критикувала адміністрацію бувшого німецького цісаря. Історак Тіоме оскаржує журналіста Гардена о безсумлінну зраду супроти німецького народу. Тіоме починає свій атак на Гардена отсими словами: „Запрошую Макса Гардена перед трибунал німецького народу. Перед тим трибуналом оскаржую Гардена о потрійну зраду. Оскаржую його яко одного з головних виновників сеї нещасливої світової війни. Оскаржую його яко одного з головних виновників у Версалю о мир упокорення і ганьби. Гарден через кілька літ перед вибухом війни був одним з найбільших німецьких імперіялістів; належав до тих політиків і военних аґітаторів, що помогли до витворення атмосфери, в котрій зродилась та страшна траґедія. Гарден поділяє вину німецької програної, бо коли предчував ту хвилю, як боротьба перехилялась на користь аліянтів, почав підкопувати віру у справедливість німецької справи та ломити довіре і витривалість німецького народу. Вкінци Гарден є виновником версальського мира ганьби, бо по упадку німецького народу він був одним з найревнійших поплечників аліянтів. Він старав ся обрабувати правительство і мирову делеґацію з всякого морального становища і попертя та скріпив він аліянтів у вірі, що можуть витиснути з німецького народу і правительства всьо — навіть признатися до вини за проваджену війну".

Бесарабія румунська.

Про Бесарабію, за яку було стільки непорозумінь між Румунією і новою Українською Народньою Республикою, а яку остаточно українське правительство згодилось вцілости відступити Румунії, — говорить др. Чінґуреану, бесарабський міністер в румунськім кабінеті, отсе: „Земля між Прутом і Дністром, знана яко Бесарабія, належала попередно до ґеоґрафічних територій румунського народу, як спадщина по кольонізованню Дакії цісаром Трояном. По періоді варварських наїздів трансильванійські Румуни попали під пановання Мадярів, а останні землі румунські поділились на двоє і жили як независимі держави; се були Валахія і Молдавія; до останньої належала також Бесарабія. Отже від початку істновання молдавської держави Бесарабія була її нерозлучно частю аж до 1812 року, коли анектувала її Росія".

Др. Чінґуреану каже, що тепер в Бесарабії є отсі значні національні ґрупи: Румуни 2,000.000 душ; Українці, в північно-східнім разі Бесарабії, 100.000; Німці, в акерманськім окрузі, 70.000; Болгари, коло Ізмаїла і Білгороду, 60.000 душ. Він признає, що крім Москалів, всі ті народи творять в Бесарабії етнічні ґрупи, маючи між собою селянство, робітництво і буржуазію, що самі можуть удержатись. Московська буржуазія натомісць не має тої сили, що инші, бо творила вона лише клясу бюрократичну, котра щезає враз з правительством, яке її оплачувало.

Ісляндія 100% грамота.

Ісляндський остров на півночи Атлянтійського океану має 93.000 душ населення і всі вони вміють читати і писати. Про се заявляє панна Гольмфрідур Арнадоттір, професорка скандинавської літератури в Колюмбійськім Університеті, Ню Йорк. Ісляндське правительство, що в справах внутрішних має цілковиту автономію і не є залежне від данського, ввело примусову систему навчання ісляндських дітий в віці від 10 до 14 літ.

Але народня школа Ісляндії ріжниться богато від подібних шкіл в инших краях і державах. Многих здивує, чому аж в 10-тім році життя йде ісляндська дитина до школи? А воно вдійсности для многих буде цікавим знати. Ото професорка Арнадоттір каже: „Ісляндська дитина, заки сяде до шкільної лавки, мусить вже знати читати і писати. Инакше її не допустять до школи, або допустять, але засе родичі мусять платити окремо за початкову науку. Бо початкову науку мусить дитина одержати ще заки прийде до школи. Її одержує вона приватна в дома, або в приватних інституціях. В початковій школі ісляндська дитина одержує вже науку подібну до сеї, яку дають дітям американські середні школи. Закон про примусове знанне письма і читання ухвалено в Ісляндії 1880 року. По укінченню народньої школи і 14-го року життя дитина переходить, коли того бажають собі родичі, до висших шкіл, до колеґій, а навіть до університетів в инших державах".

Заява членам Січової Орґанізації і старшині.

З причини, що не знаю, коли появиться слідуюче число „Січових Вістий", я отсею дорогою повідомляю членів і старшину Січової Орґанізації, що дня 25. лютого я подав отаманови І. Бойкови свою резиґнацію як редактора січового органу.

Микола Д. Величко.

ДО УКРАЇНЦІВ В ГАМТРАМК, МІШ., КОТРІ Є ГОРОЖАНАМИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І МАЮТЬ ПРАВО ГОЛОСУ!

Родимці! Дня 8. марця 1920 р. відбудеться вибір президента і инших урядників Гамтрамської Амер. Громади на рік 1920. Минувший 1919 рік президентом був п. Г. Гас (*G. Hass*).

В своїм річнім урядованню п. Гас оказав велику прихильність до нас Українців, як і взагалі його уміло проваджена господарка показалась о много кориснійшою чим його попередників. Тому Українці повинні усі голосувати за партією *Liberty* (Свободи), котра ставляє п. Гаса на президента. Тож не забудьте українські виборці на партію *Liberty* і на день 8-го марця, в котрімто дни відбудуться вибори. 27-29

ШІФКАРТИ!

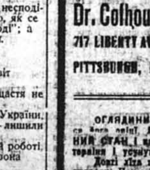

РОДИМЦІ!

Коли хочете їхати до краю то вдайтесь до нас.

ПАШПОРТИ дістанемо для Вас в дуже короткім часі. ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ на всі корабельні лінії. ПОСИЛАЄМО гроші до старого краю, тепер доходять безпечно, певно і під повною ґарантією, бо Амерікан Експрес Компанія дає запоруку 18.000.000 долярів.

Пишіть отже або зайдіть до нас у всяких справах, а отримаєте чесну і зовсім даром пораду. 24в34

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY,

135 First Street, New York, N. Y.

Іван Чаґарний.

РОЗПАДИСЯ МЕНІ, ЗЕМЛЕ.

Автор сього вірша покінчив несподівано своє життє 2-го лютого, як се було подане вже у „Свободі"; а се його останній вірш.

Розпадися мені, земле, хай світ
 попращаю,
Мені горе на нім жити, бо щастя не
 маю.
Нема щастя, нема долі,—нема України,
Вже вороги небо рознесли, — лишили
 руїни.
Ми жиємо на чужині, на чужій роботі,
Бажаємо рідню бачить, хоч вона
 в клопоті.
Переїхав світ широкий вже аж девять
 разів
Тай про тяжкі ворожоньки не зазнав
 гараздів.
Стратив літа, стратив сили у мурах-
 фабриках,
Тай зажив я сього світа, зазнав
 досить лиха.
Нема правди на сім світі бідному
 народу;
Хто лиш правди домагаєсь, той
 терпить з голоду.
Нема мої веселости,—десь в родимім
 краю,—
Вони терпить тяжке горе, а я тут
 скучаю.
Тільки нуджу життєм своїм—
 розради не маю,
Бо все тужу до родини, за родимим
 краєм...

Вунсокет, Р. Ай., 22. жовтня 1919.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і віддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та дізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікувану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лічению НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ і СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лічене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволіканє, недогляд і невластиве лічене є небезпечно. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все всосмотреного специяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** СПЕЦІЯЛІСТ В неділі від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є в краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадитеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік. Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по каталоги

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лічить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплатите, аж Ви зістанете вилічені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1. (Близко 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

12.000 слів чужого походження в українській мові. Зібрали др. Зенін Кузеля і Микола Чайковський.

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N.J.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

**Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.**

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притупленний і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ

Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших доляглівостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і оперованю в стейті Пенсильвенія лічення хронічних недуг нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лічити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лічене і пряме застрікуване крови через шпілене бензольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ **124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.**

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.

І войдіть правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR, Dr. Colhouer 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA

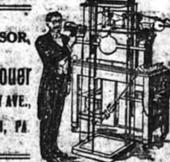

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділі від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО [illegible] се його опінії. Докладні ОГЛЯДИНИ віднають Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і випровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіння і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операція через посішне застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічению.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болі в крижах, втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задуманість, пригноблене, болі голови, кроші, привиди, ослаблене членів тіла; болячки, скірні виквди, катар, чеке Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою, яка може навести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволікане є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.